

Jiikoomateriaali

Jo monet ovat ryhtyneet työhön ja laatineet kertomuksia niistä asioista, jotka meidän keskuudessamme ovat toteutuneet, sen mukaan kuin meille ovat kertoneet ne, jotka alusta alkaen olivat silminnäkiä ja joista tuli sanan palvelijoita. Niin olen nyt minäkin, otettuani alusta asti kaikesta tarkan selon, päättänyt kirjoittaa yhtenäisen esityksen sinua varten, kunnoitettu Teofilos, jotta tietäisit, kuinka luotettavaa sinulle annettu opetus on.

Luukas evankeliuminsa alussa

SAATESANAT

Toimiakseen materiaalimme vaatii huolellista pohjustusta päivittäin. Ryhmänohjaajien **yhteispalaverissa valmistellaan** valitut työskentelytavat. Kutakin ryhmänohjaajaa autetaan löytämään hänen omalle ryhmälleen sopivat työmenetelmät.

On äärimmäisen tärkeää, että jokainen valmistelukokous päättyy isosparin yhteiseen, reilusti pitkään yhteisuunnitteluun.

Seuraava työskentelyjärjestys on havaittu toimivaksi:

RYHMÄNOHJAAJAKOULUTUKSESSA tutustutaan alustavasti materiaaliin.

ENNEN LEIRIPÄIVÄN RYHMÄTUNTIA RYHMÄNOHJAAJIEN JA OPETTAJAN PALAVERI

- 1) Luetaan raamatuntekstit
- 2) Pehdytään tekstien taustamateriaaliin.
- 3) Kukin ryhmänohjaaja valitsee ryhmälleen sopivan raamatuntekstin ja käsittelytavan. Ryhmänohjaajien kanssa mietitään keskustelukysymyksiä ja työmenetelmiä.

VARSINAINEN RYHMÄTUNTI

- 1) **Luetaan raamatunteksti.**
- 2) **Vastataan tutkiskelukysymyksiin.**

Samalla ryhmänohjaaja selvittää saamiensa tietojen pohjalta joidakin ongelmallisia kohtia.

3) Toteutus

Normaalikäsitteily rakentuu yleensä keskustelun varaan. **Vaihtoehtokäsittelyssä** on taas ajateltu enemmän ryhmiä, jotka eivät niinkään ole valmiita keskustelemaan mutta ehkä mielellään tekevät jotain yhdessä.

KRITIIKKI

Ryhmänohjaajien kanssa keskustellaan säännöllisesti siitä, kuinka edellinen kerta on mennyt. Tämä voidaan tehdä joko päivän päätteeksi tai aina opettajan ja ryhmänohjaajien palaverin alussa.

TARVIKKEET

Ennen leirille lähtemistä on hankittava paperin, kartongin ja tavallisten tussien lisäksi seuraavat tarvikkeet:

- 1) jokaisella ryhmänohjaajalla ja rippikoululaisella Raamattu
- 2) monisteet eräistä tehtäväsivuista
- 3) valokuvat ryhmänohjaajista ja rippikoululaisista
- 4) päivän sanomalehtiä
- 5) aineksia ristin valmistamiseen, esim. Cernit-massaa, jota saa askartelukaupasta
- 6) maalikyniä ja puumunia pääsiäismunien maalaamiseen tai pahvia kutsukorttien ja rintamerkkien tekemiseen

Vähemmälläkin varusteilla tulee auttavasti toimeen, mutta siinä tapauksessa joudutaan tinkimään vaihtoehtojen määräästä.

1. TUTUSTUMINEN

PERUSIDEA

Rippikoululaiset tutustuvat toisiinsa ja isoseen.

ENNAKKOVALMISTELUT

- 1) Isosten palaverissa tutustutaan tehtävään.
- 2) Sekä isokset että rippikoululaiset tuovat oman valokuvansa.
- 3) Hankitaan nopat, pelinappulat ja varmistetaan, että pelilauta on käytössä. Varataan tarvikkeet seinäjulisteen tekoon.

TOTEUTUS

- 1) Pelataan noppapeli läpi
- 2) Omasta ryhmästä tehdään seinämainos.

KRITIIKKI

Isosten kanssa keskustellaan siitä, kuinka ryhmätunti sujui.

TYÖSKENTELY

NOPPAPELI

Pelin kulku:

Pelin lähtöpaikka on Seuriksella, josta lähdetään kuvitteelliselle pyöräretkelle kohti uutta kirkkoa. Matkan varrella on numeroin merkityjä kohtia. Kun joku ryhmän jäsenistä osuu tällaiseen kohtaan, isokset lukevat hänelle samalla numerolla varustetun kysymyksen.

Pelin loppuvaiheilla on kaksi eri reittiä, toinen tytöille ja toinen pojille. Reittien kysymykset eroavat hieman toisistaan. Myöhemmin reitit yhtyvät ja kummallekin sukupuolelle on jälleen samat kysymykset.

Kun kaikki ryhmän jäsenet ovat päässeet maaliin (maaliin pääsemiseen ei tarvita oikeaa silmälukua) peli on päättynyt ja ryhmä jatkaa tutustumista seinäjulisteen teolla.

Kysymykset

- 1) Mikä on parasta Pirkkalassa? Perustele!
- 3) Saavut Nesteelle. Sinulla on kolme euroa rahaa. Mitä ostat?
- 5) Mitä odotat rippileiriltä?
- 6) Poljet vihreän pellon reunustaan ja mieleesi muistuvat mummo-
lassa vietetyt lapsuuden kesät. Miten aiot nyt viettää kesäsi tai
miten olet viettänyt kesäsi (tai talvella: mitä tekisit hiihtolomalla
jos et olisi Korpilahdella)?
- 8) Tulet Haikan kioskille, jossa on nykyään kirpputori. Jos siellä
olisi jukeboksi, minkä levyn pistäisit soimaan?
 - a) Behmin
 - b) Eppu Normaalin
 - c) Jari Sillanpään
 - d) Robinin
 - e) Rolling Stonesin
 - f) Antti Tuiskun
- 9) Millaisia luonteenpiirteitä arvostat eniten kavereissasi?

- 10) Suupalle päin polkiessasi muistat, että äidilläsi on
merkkipäivä juuri tänään ja lahja on jäänyt ostamatta. Näet edes-
säsi kauniita kukkia tai käyt kukkakaupassa Mitä viet äidillesi?
 - a) villejä lupiineja
 - b) rentun ruusuja
 - c) kauneinta mitä ikinä löydät
 - c) läheisen talon kukkapenkistä tulppaneja (tai talvella lumen
alle jäätyneitä puolukoita)

- 11) Kenen julkkiksen haluaisit tavata ja miksi?

- 14) Teboilin kohdalla jänis loikkii pyörätien yli. Tämä näky saa
sinut eläinrakkaalle tuulelle. Minkä lemmikin ottaisit?

- a) kilpikonnan
- b) kilipukin
- c) sauvasirkan
- d) kissan
- e) PC-hiiren

- 15) Millaisista elokuvista pidät ja miksi?

- 16) Mihin aiot peruskoulun jälkeen?

- a) lukioon
- b) amatsuun
- c) kortistoon
- d) tädin luokse Australiaan

- 17) Mitä katselet TV:stä mieluiten?

- 20) Nimeä kolme asiaa, joita ilman et tulisi toimeen? Perustele!

- 21) Jos olisit eläin, mikä eläin olisit?

- 22) Lähestyt Pirkkalan keskustaa. Miellyttääkö sinua asuinympä-
ristönä eniten

- a) moderni maaseutu
- b) kodikas lähiö
- c) mullantuoksuinen maaseutu
- d) kaupungin keskusta
- e) sekasortoinen rakennustyömaa

- 23) Poljet Pirkanpojan ohitse. Huomiosi kiinnittyy

- a) tuliterään kevariin parkkipaikalla
- b) verrattomaan nakkitarjoukseen
- c) vetävän oloiseen poikaan / tyttöön

- 25) Mitä näistä kokeilisit mieluiten?

- a) benji-hyppyä
- b) syvänmeren sukellusta
- c) osallistumista Miss/Mister Suomi -kisaan.
- d) Tampereen ratikalla ajamista

- 26) Astut Suupalla sisään lähetysmyymälä Sirpakaan. Mitä
haluaisit tilata?

- a) kahvin ja munkin
- b) ranskalaisia
- c) pippuripihviä

lukea seinältä aikaansaannoksia.

29) Viihdytkö hyvin omissa oloissasi vai kaipaatko enemmän kavereidesi seuraa?

30) Millaisia ajatuksia sinussa herättää yhdistelmä "mopolla ja mautolla ajelu ja ilmastonmuutos"?

32a) Onnistuuko renkaan paikkaaminen?

32b) Onnistuuko ruoanlaitto vai juoksetko grillille heti kun isä ja äiti lähtevät mökille?

33) Mikä on koneesi?

- a) tietsikka
- b) mopo tai mauto
- c) pölynimuri
- d) ruohonleikkuri
- e) hiustenkuivain

34) Minkä värisistä vaatteista pidät eniten?

35) Mikä näistä kuvaa parhaiten tulevaisuudensuunnitelmiasi?

- a) kotiäiti/koti-isä
- b) uraputki-ihminen
- c) ikuinen opiskelija
- d) sairaanhoitaja
- e) poliitikko
- f) huippu-urheilija
- g) duunari
- h) insinööri

37) Mitä urheilulajia olet harrastanut? Kerro harrastuksestasi?

38) Kuka petaa vuoteesi?

- a) äiti tai isä
- b) sinä itse
- c) ei kukaan

40) Poikkeat kirjastossa. Mitä lainaat?

- a) romaanin
- b) runoja
- c) mangoja
- d) lastenkirjoja
- e) Harry Potterin
- f) et mitään, et osaa lukea.

41) Pirkkalan uusi kirkko näkyy jo Ollilan peltojen jälkeen. Mitä mieltä olet tästä valkoisesta kirkostamme?

42) Saavut kirkon pihaan ja takana on reilun kolmen kilometrin pyöräreissu. Mikä on kuntosi?

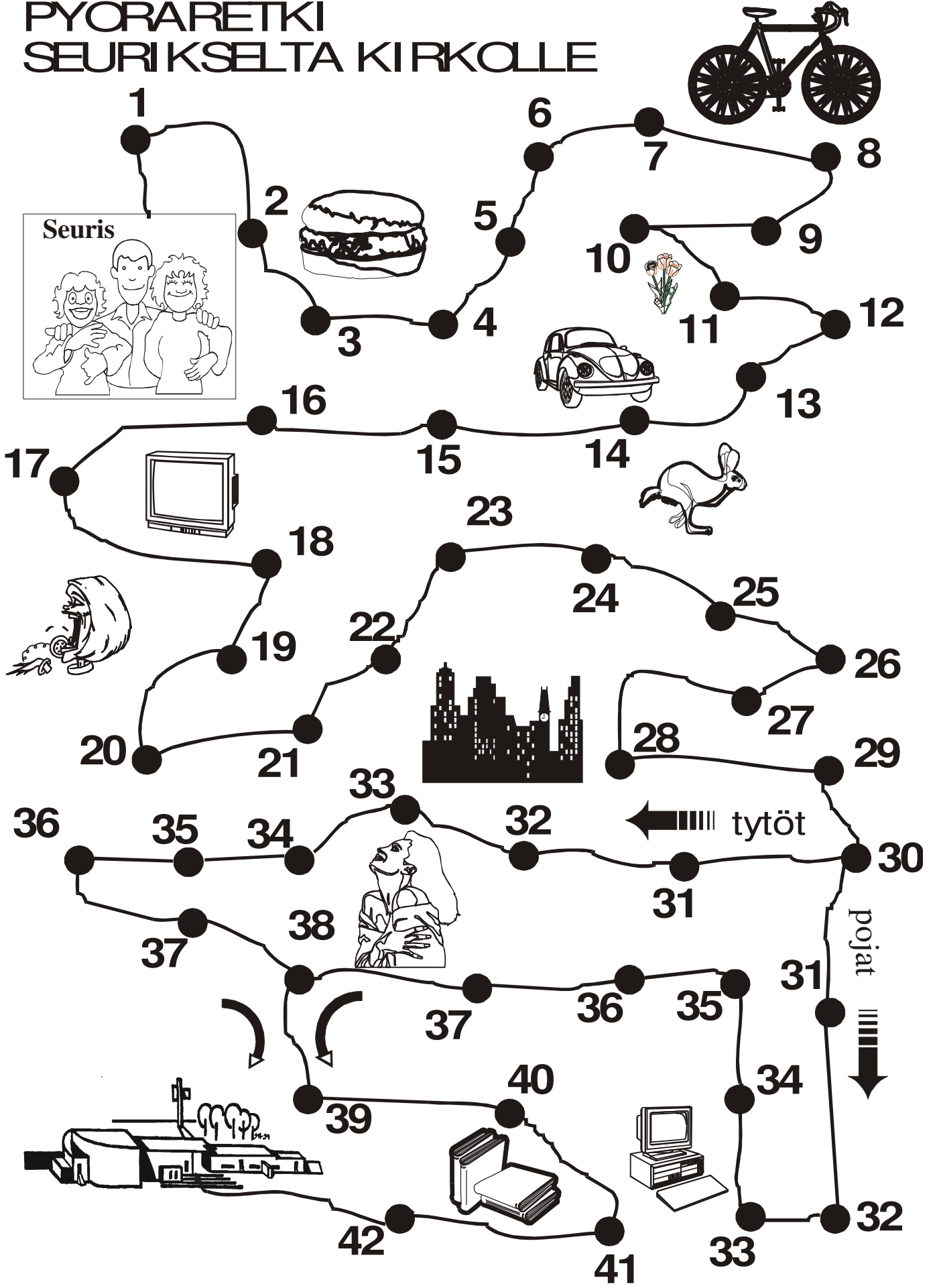
- a) Olet täynnä energiaa.
- b) Hieman hengästyttää.
- c) Ryömit lähimmälle penkille haukkomaan henkeäsi.

YHTEINEN TEHTÄVÄ

Noppapelin jälkeen ryhmä tekee kartongille mainoksen, jossa kerrotaan, miksi juuri tämä ryhmä on rippikoulun paras. Julisteeseen liimataan kaikkien valokuvat, tai niiden puuttuessa kuvat piirretään. Alle kirjoitetaan lyhyet henkilötiedot (esim. syntymäaika, asuinpaikka, harrastukset). Lisäksi jokaisesta mainitaan kolme kiitosta ansaitsevaa ominaisuutta. Samalla ryhmä keksii itselleen nimen tai iskulauseen, joka todistaa miksi juuri tämä ryhmä on niin erinomainen. Julisteen ulkoasuun kiinnitetään huomiota, niin että lopputulos on tyylikäs. Lopuksi ryhmät kokoontuvat yhteen, julisteet liimataan luokan seinälle, ja rippikoululaiset saavat tarkastella muiden ryhmien tuloksia. **Älä suotta kikkaile julisteen teossa, esimerkiksi kirjoittamalla ylösalaisin. Jälkeen päin muidenkin ryhmien on mukava**

Myös kuvien jatkokäyttöä voi miettiä. Jos rippikoulu tekee rippikoulun päätteeksi leirilehden, valokuvia voi sijoittaa esimerkiksi tämän lehden sivuille.

PYÖRÄRETKI SEURIKSELTA KIRKOLLE

2. RAAMATULLISIA SANONTOJA

PERUSIDEA

Tutustutaan omaan Raamattuun ja opitaan, että monet arkikielen sanonnat pohjautuvat Raamattuun.

ENNAKKOVALMISTELUT

Ryhmänohjaajien palaverissa perehdytään tehtävään.

TOTEUTUS

1) Käydään läpi kysymykset ja vastataan niihin.

2) Katsotaan oikeat vastaukset ja luetaan niihin liittyvät raamatunkohdat.

KRITIIKKI

Ryhmänohjaajien kanssa keskustellaan siitä, kuinka ryhmätunti sujui.

KYSYMYKSET

1. Mainoksessa oli tavallisen näköinen auto ja alla teksti: **“Tässä on susi lammasten vaatteissa.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) auto syö paljon bensiiniä, mutta on muilta ominaisuuksiltaan säästömalli.
- B) auto on ehkä vaatimattoman näköinen, mutta siinä on voimakas moottori.
- C) kyseessä on käytetty auto, johon on tehty täysremontti.

2. Kosmetologi kertoi ihonhoidosta ja sanoi, että peseytyminen on **A ja O**.

Tämä tarkoittaa, että

- A) peseytymisen ansiosta iho saa happea ja muita alkuaineita.
- B) puhdas ihminen on autuas ja onnellinen.
- C) ihonhoidossa peseytyminen on kaikkein tärkein asia.

3. Kuuluisa taiteilija tuli ulkomaanmatkalta ja lehdistö kysyi hänen tunnelmiaan. Taiteilija vastasi: **“Kukaan ei ole profeetta omalla maallaan.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) taiteilija ei halunnut ennustella tulevaisuutta.
- B) taiteilija ajatteli, että ulkomailla häntä arvostetaan enemmän kuin kotimaassa.
- C) taiteilijan mielestä hänen omassa maassaan ei ole ketään viisasta ihmistä.

4. Ilmastomuutoksia tutkinut professori sanoi TV- uutisissa, että on **yhdestoista hetki** pysäyttää ilmastonmuutos.

Tämä tarkoittaa, että

- A) kello yhdentoista aikaan saasteet ovat vähimmillään.
- B) ilmastonmuutosta on yritetty rajoittaa kymmenen kertaa.
- C) nyt on viimeinen tilaisuus pysäyttää ilmastonmuutos.

5. Jalkapallovalmentaja kertoi ottelun jälkeen: “Maalivahti oli joukkueemme **kulmakivi**.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) maalivahti oli joukkueen tärkein pelaaja.
- B) maalivahti oli kankea ja liikkui liian vähän.
- C) maalivahti antoi kaikki joukkueen kulmapotkut.

6. Koulun aamunavauksessa rehtori kertoo, että hänellä on **jobinpostia**.

- A) Job-niminen oppilas on muuttanut ulkomaille ja on lähettänyt entisille luokkatovereilleen pitkän kirjeen.
- B) Rehtorilla on kerrottavana huonoja uutisia.
- C) Rehtori on päättänyt lukea aamunavauksessa kirjaa, joka kertoo Jopi-nimisestä pojasta.

7. Rockyhtyeen laulusolisti kertoi: “Ulkomainen levy-yhtiö tarjosi meille hyvää levytyssopimusta, jos vain muuttaisimme musiikki-tyyliämme. Tunsimme olevamme **temppelein harjalla**.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) uusi levy aiottiin äänittää kirkon katolla.
- B) uuden levyn piti sisältää hengellistä musiikkia.
- C) yhtye tunsu saaneensa loistavan tarjouksen, mutta epäröi päätöstä, koska ei ollut varma sen kaikista seurauksista.

8. Wimbledonin tenniskisojen ennakkosuosikki kertoi vaihtaneensa uuteen mailaan. Hän sanoi: “Uusi maila on **kaksiteräinen miekka**.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) uusi maila on kaksi kertaa parempi kuin muut mailat.
- B) uudessa mailassa on hyvät puolensa, mutta sen käyttämisessä on myös omat vaaransa.
- C) maila on hyvä sekä kämmen- että rystylyönneissä.

9. Jääkiekkjoukkueen valmentaja sanoo ottelun jälkeisessä haastattelussa, että **Daavid voitti Goljatin**.

- A) Tämä tarkoittaa, että Daavid-niminen hyökkääjä siirtyi pistepörssissä Goljat-nimisen pelaajan edelle.
- B) Pienempi ja vähäisempänä pidetty joukkue voitti suuremman ja merkittävämpänä pidetyn.
- C) Hyökkäävämpi joukkue voitti puolustamiseen keskittyneen joukkueen.

10. Kuuluisa pianisti esiintyi maatalousnäyttelyn yleisölle. Konsertin jälkeen hän sanoi: “Tuntui, että **heitin helmiä sioille**.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) yleisö ei ymmärtänyt hänen laadukasta musiikkiaan.
- B) taitelijan helminauha oli hukkunut sikalan lattialle.
- C) vieressä olevan sikalan äänet peittivät alleen kaiken musiikin.

11. Tankkilaiva oli ajanut karille ja öljyä oli vuotanut mereen. Sanomalehdessä oli otsikko: “Laivan kapteeni **pesi kätensä** onnettomuudesta.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) kapteeni oli sotkeentunut öljyyn, ja ennen haastattelua hän oli käynyt pesemässä kätensä.
- B) kapteeni oli julkisesti sanoutunut irti vastuusta.
- C) kapteeni ilmoitti, että hän omin käsin osallistuu saastuneiden rantojen puhdistamiseen.

12. Viisitoistavuotias nuori tuli rippikoulukokoontumiseen ja kertoi mopon menneen rikki. Sitten hän sanoi: “Minä tulin **apostolinkyydillä**.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) hän tuli postiauton kyydissä.

- B) pappi oli ottanut hänet kyytiinsä.
C) hän oli tullut jalkaisin.

13. Fysiikan opettaja perusteli tuntiosaamisesta antamia numeroita. Eräälle oppilaalle hän sanoi: “Sinä **pidät kynttilääsi vakan alla.**”

Tämä tarkoittaa, että

- A) oppilaan pulpetin kohdalla luokan valaistus on huono eikä hän sen takia näe taululle.
B) valo-opin tehtävät ovat tuottaneet oppilaalle erityisiä vaikeuksia.
C) oppilas osaa fysiikkaa, mutta ei tuo osaamistaan esiin.

14. Pankinjohtaja sanoo, että pankin **lahjojen vuosien** jälkeen on tulossa **lihavia vuosia.**

Tämä tarkoittaa, että

- A) Pankin tulos on muuttumassa huonosta hyväksi.
B) Työntekijöiden keskipaino on noussut.
C) Toisinaan ihmiset pyytävät käyttää pankkikortin sijasta taas lompakossaan olevaa setelirahaa.

OIKEAT VASTAUKSET:

1b: Sanonta tarkoittaa, että jokin asia tai ihminen on paljon voimakkaampi tai vaarallisempi kuin päältä näyttääkään.
Katso Matt. 7: 15.

2c: Ilmaus tulee kreikankielisestä aakkostosta, missä A on ensimmäinen kirjain ja O viimeinen. Kirjaimellisesti sanonta merkitsee, että jokin asia on kaiken alku ja loppu. Sovelletuna ilmaus tarkoittaa, että kyse on ensiarvoisen tärkeästä asiasta.
Katso Ilm. 22: 13.

3b: Ajatuksena on, että moni saa osakseen enemmän arvostusta kaukaisilta ihmisiltä kuin läheisiltään.
Katso Luuk. 4: 23, 24.

4c: Jeesuksen aikana vuorokausi jaettiin kahteentoista hetkeen ja neljään yövartioon. Yhdestoista hetki tarkoitti että päivä oli jo lopuillaan. Näin sanonta merkitsee viimeistä mahdollista tilaisuutta. Uusimmassa raamatunkäännöksessä puhutaan hetken sijasta tunnista. Epävirallinen käännös “Uusi testamentti nykysuomeksi” taas kääntää “viiden aikaan”. Katso Matt. 20: 1 - 7.

5a: Ilmaus viittaa rakennukseen, jonka tärkein osa on kulmakivi. Kulmakivi on vertauskuvallisesti asian ydin, perusta, tärkein kohta jonka varaan kaikki rakentuu.
Katso Ef. 2: 20.

6b: Jobinposti viittaa huonoihin uutisiin. Vanhassa testamentissa hurskaana pidetty Job joutui loputtomalta tuntuviin onnettomuuksiin.
Katso Job 1: 13 -19

7c: Sanontaa “Olla temppelein harjalla” käytetään, kun joku on saanut houkuttelevan tarjouksen, johon kuitenkin saattaa kätkeytyä hankalia velvoitteita tai seurauksia.
Katso Matt. 4: 5 - 7.

8b: Nykyään sanonta tarkoittaa yleensä ratkaisua, jolla on sekä hyviä että huonoja seurauksia.
Katso Hepr. 4: 12.

9b: Selvästi pienempi Daavid voitti ennakkosuosikkina pidetyn suurikokoisen filistealaisen sotasankarin, jonka nimi oli Goljat. Sanontaa käytetään kuvaamaan sitä, kuinka pienempi voittaa ennakkosuosikkina pidetyn suuren.
Katso 1. Sam. 17

10a: Lausahdusta “Älä heitä helmiä sikojen eteen” käytetään, kun joku saa jotain hyvin arvokasta ymmärtämättä saamansa asian tai lahjan arvoa.
Katso Matt. 7: 6.

11b: Tarkoittaa, että joku haluaa puhdistautua syyllisyydestä ja julistaa, ettei vastuu kuulu hänelle.
Katso Matt. 27: 24 - 26.

12c: Sanaa “apostolinkyyti” ei sellaisenaan ole Raamatussa, mutta sillä viitataan Uuden testamentin ajan matkustusoloihin ja siihen, että apostolit kulkivat pitkiä matkoja jalkaisin. Katso esim. Mark. 6: 7 - 12.

13c: “Älä pane lamppuasi (tai kynttilää) vakan alle” on Jeesukselta tuleva sananlaskunomainen ajatus, joka tarkoittaa, ettei saa suotta piilotella omia lahjojaan.
Matt. 5: 14 - 16.

14a: Sanonta kuvaa huonojen ja hyvien aikojen vaihtelua. Kielikuvan pohjana on Vanhan testamentin kertomus Joosefin (ei siis Jeesuksen isäpuolen) ajoilta, kun seitsemän hyvän satovuoden jälkeen Egyptissä oli seitsemän katovuotta, jolloin sato oli erittäin huono.
Katso 1. Moos. 41

Monistuksessa tarpeellinen tyhjä sivu.
Kopioi tämäkin muun nipun mukana.

KYSYMYKSET (rippikoululainen)

1. Mainoksessa oli tavallisen näköinen auto ja alla teksti: **“Tässä on susi lammasten vaatteissa.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) auto syö paljon bensiiniä, mutta on muilta ominaisuuksiltaan säästömalli.
- B) auto on ehkä vaatimattoman näköinen, mutta siinä on voimakas moottori.
- C) kyseessä on käytetty auto, johon on tehty täysremontti.

2. Kosmetologi kertoi ihonhoidosta ja sanoi, että peseytyminen on **A ja O**.

Tämä tarkoittaa, että

- A) peseytymisen ansiosta iho saa happea ja muita alkuaineita.
- B) puhdas ihminen on autuas ja onnellinen.
- C) ihonhoidossa peseytyminen on kaikkein tärkein asia.

3. Kuuluisa taiteilija tuli ulkomaanmatkalta ja lehdistö kysyi hänen tunnelmiaan. Taiteilija vastasi: **“Kukaan ei ole profeetta omalla maallaan.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) taiteilija ei halunnut ennustella tulevaisuutta.
- B) taiteilija ajatteli, että ulkomailla häntä arvostetaan enemmän kuin kotimaassa.
- C) taiteilijan mielestä hänen omassa maassaan ei ole ketään viisasta ihmistä.

4. Ilmastomuutoksia tutkinut professori sanoi TV- uutisissa, että on **yhdestoista hetki** pysäyttää ilmastonmuutos.

Tämä tarkoittaa, että

- A) kello yhdestoista aikaan saasteet ovat vähimmillään.
- B) ilmastonmuutosta on yritetty rajoittaa kymmenen kertaa.
- C) nyt on viimeinen tilaisuus pysäyttää ilmastonmuutos.

5. Jalkapallovalmentaja kertoi ottelun jälkeen: **“Maalivahti oli joukkueemme kulmakivi.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) maalivahti oli joukkueen tärkein pelaaja.
- B) maalivahti oli kankea ja liikkui liian vähän.
- C) maalivahti antoi kaikki joukkueen kulmapotkut.

6. Koulun aamunavauksessa rehtori kertoo, että hänellä on **Jobinpostia**.

- A) Job-niminen oppilas on muuttanut ulkomaille ja on lähettänyt entisille luokkatovereilleen pitkän kirjeen.
- B) Rehtorilla on kerrottavana huonoja uutisia.
- C) Rehtori on päättänyt lukea aamunavauksessa kirjaa, joka kertoo Jopi-nimisestä pojasta.

7. Rockyhtyeen laulusolisti kertoi: **“Ulkomainen levy-yhtiö tarjosi meille hyvää levytyssopimusta, jos vain muuttaisimme musiikki-tyyliämme. Tunsimme olevamme temppelein harjalla.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) uusi levy aiottiin äänittää kirkon katolla.
- B) uuden levyn piti sisältää hengellistä musiikkia.
- C) yhtye tunsu saaneensa loistavan tarjouksen, mutta epäröi päätöstä, koska ei ollut varma sen kaikista seurauksista.

8. Wimbledonin tenniskisojen ennakkosuosikki kertoi vaihtaneensa uuteen mailaan. Hän sanoi: **“Uusi maila on kaksiteräinen miekka.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) uusi maila on kaksi kertaa parempi kuin muut mailat.
- B) uudessa mailassa on hyvät puolensa, muuta sen käyttämisessä on myös omat vaaransa.
- C) maila on hyvä sekä kämmen- että rystylyönneissä.

9. Jääkiekkjoukkueen valmentaja sanoo ottelun jälkeisessä haastattelussa, että **Daavid voitti Goljatin**.

- A) Tämä tarkoittaa, että Daavid-niminen hyökkääjä siirtyi pistepörssissä Goljat-nimisen pelaajan edelle.
- B) Pienempi ja vähäisempänä pidetty joukkue voitti suuremman ja merkittävämpänä pidetyn.
- C) Hyökkäävämpi joukkue voitti puolustamiseen keskittyneen joukkueen.

10. Kuuluisa pianisti esiintyi maatalousnäyttelyn yleisölle. Konsertin jälkeen hän sanoi: **“Tuntui, että heitin helmiä sioille.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) yleisö ei ymmärtänyt hänen laadukasta musiikkiaan.
- B) taitelijan helminauha oli hukkunut sikalan lattialle.
- C) vieressä olevan sikalan äänet peittivät alleen kaiken musiikin.

11. Tankkilaiva oli ajanut karille ja öljyä oli vuotanut mereen. Sanomalehdessä oli otsikko: **“Laivan kapteeni pesi kätensä onnettomuudesta.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) kapteeni oli sotkeentunut öljyyn, ja ennen haastattelua hän oli käynyt pesemässä kätensä.
- B) kapteeni oli julkisesti sanoutunut irti vastuusta.
- C) kapteeni ilmoitti, että hän omin käsin osallistuu saastuneiden rantojen puhdistamiseen.

12. Viisitoistavuotias nuori tuli rippikoulukokoontumiseen ja kertoi mopon menneen rikki. Sitten hän sanoi: **“Minä tulin apostolinkyydillä.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) hän tuli postiauton kyydissä.
- B) pappi oli ottanut hänet kyytiinsä.
- C) hän oli tullut jalkaisin.

13. Fysiikan opettaja perusteli tuntiosaamisesta antamia numeroita. Eräälle oppilaalle hän sanoi: **“Sinä pidät kynttilääsi vakan alla.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) oppilaan pulpetin kohdalla luokan valaistus on huono eikä hän sen takia näe taululle.
- B) valo-opin tehtävät ovat tuottaneet oppilaalle erityisiä vaikeuksia.
- C) oppilas osaa fysiikkaa, mutta ei tuo osaamistaan esiin.

14. Pankinjohtaja sanoo, että pankin **laihojen vuosien** jälkeen on tulossa **lihavia vuosia**.

Tämä tarkoittaa, että

- A) Pankin tulos on muuttumassa huonosta hyväksi.
- B) Työntekijöiden keskipaino on noussut.
- C) Toisinaan ihmiset pvat alkaneet käyttää pankkikortin sijasta taas lompakossaan olevaa setelirahaa.

Monistuksessa tarpeellinen tyhjä sivu.
Kopioi tämäkin muun nipun mukana.

KYSYMYKSET (rippikoululainen)

1. Mainoksessa oli tavallisen näköinen auto ja alla teksti: “**Tässä on susi lammasten vaatteissa.**”

Tämä tarkoittaa, että

- A) auto syö paljon bensiiniä, mutta on muilta ominaisuuksiltaan säästömalli.
- B) auto on ehkä vaatimattoman näköinen, mutta siinä on voimakas moottori.
- C) kyseessä on käytetty auto, johon on tehty täysremontti.

2. Kosmetologi kertoi ihonhoidosta ja sanoi, että peseytyminen on **A ja O**.

Tämä tarkoittaa, että

- A) peseytymisen ansiosta iho saa happea ja muita alkuaineita.
- B) puhdas ihminen on autuas ja onnellinen.
- C) ihonhoidossa peseytyminen on kaikkein tärkein asia.

3. Kuuluisa taiteilija tuli ulkomaanmatkalta ja lehdistö kysyi hänen tunnelmiaan. Taiteilija vastasi: “**Kukaan ei ole profeetta omalla maallaan.**”

Tämä tarkoittaa, että

- A) taiteilija ei halunnut ennustella tulevaisuutta.
- B) taiteilija ajatteli, että ulkomailla häntä arvostetaan enemmän kuin kotimaassa.
- C) taiteilijan mielestä hänen omassa maassaan ei ole ketään viisasta ihmistä.

4. Ilmastomuutoksia tutkinut professori sanoi TV- uutisissa, että on **yhdestoista hetki** pysäyttää ilmastonmuutos.

Tämä tarkoittaa, että

- A) kello yhdentoista aikaan saasteet ovat vähimmillään.
- B) ilmastonmuutosta on yritetty rajoittaa kymmenen kertaa.
- C) nyt on viimeinen tilaisuus pysäyttää ilmastonmuutos.

5. Jalkapallovalmentaja kertoi ottelun jälkeen: “Maalivahti oli joukkueemme **kulmakivi.**”

Tämä tarkoittaa, että

- A) maalivahti oli joukkueen tärkein pelaaja.
- B) maalivahti oli kankea ja liikkui liian vähän.
- C) maalivahti antoi kaikki joukkueen kulmapotkut.

6. Koulun aamunavauksessa rehtori kertoo, että hänellä on **Jobinpostia**.

- A) Job-niminen oppilas on muuttanut ulkomaille ja on lähettänyt entisille luokkatovereilleen pitkän kirjeen.
- B) Rehtorilla on kerrottavana huonoja uutisia.
- C) Rehtori on päättänyt lukea aamunavauksessa kirjaa, joka kertoo Jopi-nimisestä pojasta.

7. Rockyhtyeen laulusolisti kertoi: “Ulkomainen levy-yhtiö tarjosi meille hyvää levytyssopimusta, jos vain muuttaisimme musiikki-tyyliämme. Tunsimme olevamme **temppelein harjalla.**”

Tämä tarkoittaa, että

- A) uusi levy aiottiin äänittää kirkon katolla.
- B) uuden levyn piti sisältää hengellistä musiikkia.
- C) yhtye tunsu saaneensa loistavan tarjouksen, mutta epäröi päätöstä, koska ei ollut varma sen kaikista seurauksista.

8. Wimbledonin tenniskisojen ennakkosuosikki kertoi vaihtaneensa uuteen mailaan. Hän sanoi: “Uusi maila on **kaksiteräinen miekka.**”

Tämä tarkoittaa, että

- A) uusi maila on kaksi kertaa parempi kuin muut mailat.
- B) uudessa mailassa on hyvät puolensa, muuta sen käyttämisessä on myös omat vaaransa.
- C) maila on hyvä sekä kämmen- että rystylyönneissä.

9. Jääkiekkjoukkueen valmentaja sanoo ottelun jälkeisessä haastattelussa, että **Daavid voitti Goljatin**.

A) Tämä tarkoittaa, että Daavid-niminen hyökkääjä siirtyi pistepörssissä Goljat-nimisen pelaajan edelle.

B) Pienempi ja vähäisempänä pidetty joukkue voitti suuremman ja merkittävämpänä pidetyn.

C) Hyökkäävämpi joukkue voitti puolustamiseen keskittyneen joukkueen.

10. Kuuluisa pianisti esiintyi maatalousnäyttelyn yleisölle. Konsertin jälkeen hän sanoi: “Tuntui, että **heitin helmiä sioille.**”

Tämä tarkoittaa, että

- A) yleisö ei ymmärtänyt hänen laadukasta musiikkiaan.
- B) taitelijan helminauha oli hukkunut sikalan lattialle.
- C) vieressä olevan sikalan äänet peittivät alleen kaiken musiikin.

11. Tankkilaiva oli ajanut karille ja öljyä oli vuotanut mereen. Sanomalehdessä oli otsikko: “Laivan kapteeni **pesi kätensä** onnettomuudesta.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) kapteeni oli sotkeentunut öljyyn, ja ennen haastattelua hän oli käynyt pesemässä kätensä.
- B) kapteeni oli julkisesti sanoutunut irti vastuusta.
- C) kapteeni ilmoitti, että hän omin käsin osallistuu saastuneiden rantojen puhdistamiseen.

12. Viisitoistavuotias nuori tuli rippikoulukokoontumiseen ja kertoi mopon menneen rikki. Sitten hän sanoi: “Minä tulin **apostolinkyydillä.**”

Tämä tarkoittaa, että

- A) hän tuli postiauton kyydissä.
- B) pappi oli ottanut hänet kyytiinsä.
- C) hän oli tullut jalkaisin.

13. Fysiikan opettaja perusteli tuntiosaamisesta antamiaan numeroita. Eräälle oppilaalle hän sanoi: “Sinä **pidät kynttilääsi vakan alla.**”

Tämä tarkoittaa, että

- A) oppilaan pulpetin kohdalla luokan valaistus on huono eikä hän sen takia näe taululle.
- B) valo-opin tehtävät ovat tuottaneet oppilaalle erityisiä vaikeuksia.
- C) oppilas osaa fysiikkaa, mutta ei tuo osaamistaan esiin.

14. Pankinjohtaja sanoo, että pankin **lahjojen vuosien** jälkeen on tulossa **lihavia vuosia**.

Tämä tarkoittaa, että

- A) Pankin tulos on muuttumassa huonosta hyväksi.
- B) Työntekijöiden keskipaino on noussut.
- C) Toisinaan ihmiset pvat alkaneet käyttää pankkikortin sijasta taas lompakossaan olevaa setelirahaa.

Monistuksessa tarpeellinen tyhjä sivu.
Kopioi tämäkin muun nipun mukana.

KYSYMYKSET (rippikoululainen)

1. Mainoksessa oli tavallisen näköinen auto ja alla teksti: **“Tässä on susi lammasten vaatteissa.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) auto syö paljon benssiiniä, mutta on muilta ominaisuuksiltaan säästömalli.
- B) auto on ehkä vaatimattoman näköinen, mutta siinä on voimakas moottori.
- C) kyseessä on käytetty auto, johon on tehty täysremontti.

2. Kosmetologi kertoi ihonhoidosta ja sanoi, että peseytyminen on **A ja O**.

Tämä tarkoittaa, että

- A) peseytymisen ansiosta iho saa happea ja muita alkuaineita.
- B) puhdas ihminen on autuas ja onnellinen.
- C) ihonhoidossa peseytyminen on kaikkein tärkein asia.

3. Kuuluisa taiteilija tuli ulkomaanmatkalta ja lehdistö kysyi hänen tunnelmiaan. Taiteilija vastasi: **“Kukaan ei ole profeetta omalla maallaan.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) taiteilija ei halunnut ennustella tulevaisuutta.
- B) taiteilija ajatteli, että ulkomailla häntä arvostetaan enemmän kuin kotimaassa.
- C) taiteilijan mielestä hänen omassa maassaan ei ole ketään viisasta ihmistä.

4. Ilmastomuutoksia tutkinut professori sanoi TV-uutisissa, että on **yhdestoista hetki** pysäyttää ilmastonmuutos.

Tämä tarkoittaa, että

- A) kello yhdenoista aikaan saasteet ovat vähimmillään.
- B) ilmastonmuutosta on yritetty rajoittaa kymmenen kertaa.
- C) nyt on viimeinen tilaisuus pysäyttää ilmastonmuutos.

5. Jalkapallovalmentaja kertoi ottelun jälkeen: “Maalivahti oli joukkueemme **kulmakivi**.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) maalivahti oli joukkueen tärkein pelaaja.
- B) maalivahti oli kankea ja liikkui liian vähän.
- C) maalivahti antoi kaikki joukkueen kulmapotkut.

6. Koulun aamunavauksessa rehtori kertoo, että hänellä on **Jobinpostia**.

- A) Job-niminen oppilas on muuttanut ulkomaille ja on lähettänyt entisille luokkatovereilleen pitkän kirjeen.
- B) Rehtorilla on kerrottavana huonoja uutisia.
- C) Rehtori on päättänyt lukea aamunavauksessa kirjaa, joka kertoo Jopi-nimisestä pojasta.

7. Rockyhtyeen laulusolisti kertoi: “Ulkomainen levy-yhtiö tarjosi meille hyvää levytyssopimusta, jos vain muuttaisimme musiikki-tyyliämme. Tunsimme olevamme **tempppelin harjalla**.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) uusi levy aiottiin äänittää kirkon katolla.
- B) uuden levyn piti sisältää hengellistä musiikkia.
- C) yhtye tunsu saaneensa loistavan tarjouksen, mutta epäröi päätöstä, koska ei ollut varma sen kaikista seurauksista.

8. Wimbledonin tenniskisojen ennakkosuosikki kertoi vaihtaneensa uuteen mailaan. Hän sanoi: “Uusi maila on **kaksiteräinen miekka**.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) uusi maila on kaksi kertaa parempi kuin muut mailat.
- B) uudessa mailassa on hyvät puolensa, muuta sen käyttämisessä on myös omat vaaransa.
- C) maila on hyvä sekä kämmen- että rystylyönneissä.

9. Jääkiekkjoukkueen valmentaja sanoo ottelun jälkeisessä haastattelussa, että **Daavid voitti Goljatin**.

A) Tämä tarkoittaa, että Daavid-niminen hyökkääjä siirtyi pistepörssissä Goljat-nimisen pelaajan edelle.

B) Pienempi ja vähäisempänä pidetty joukkue voitti suuremman ja merkittävämpänä pidetyn.

C) Hyökkäävämpi joukkue voitti puolustamiseen keskittyneen joukkueen.

10. Kuuluisa pianisti esiintyi maatalousnäyttelyn yleisölle. Konsertin jälkeen hän sanoi: “Tuntui, että **heitin helmiä sioille**.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) yleisö ei ymmärtänyt hänen laadukasta musiikkiaan.
- B) taitelijan helminauha oli hukkunut sikalan lattialle.
- C) vieressä olevan sikalan äänet peittivät alleen kaiken musiikin.

11. Tankkilaiva oli ajanut karille ja öljyä oli vuotanut mereen. Sanomalehdessä oli otsikko: “Laivan kapteeni **pesi kätensä** onnettomuudesta.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) kapteeni oli sotkeentunut öljyyn, ja ennen haastattelua hän oli käynyt pesemässä kätensä.
- B) kapteeni oli julkisesti sanoutunut irti vastuusta.
- C) kapteeni ilmoitti, että hän omin käsin osallistuu saastuneiden rantojen puhdistamiseen.

12. Viisitoistavuotias nuori tuli rippikoulukokoontumiseen ja kertoi mopon menneen rikki. Sitten hän sanoi: “Minä tulin **apostolinkyydillä**.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) hän tuli postiauton kyydissä.
- B) pappi oli ottanut hänet kyytiinsä.
- C) hän oli tullut jalkaisin.

13. Fysiikan opettaja perusteli tuntiosaamisesta antamia numeroita. Eräälle oppilaalle hän sanoi: “Sinä **pidät kynttiläsi vakan alla**.”

Tämä tarkoittaa, että

- A) oppilaan pulpetin kohdalla luokan valaistus on huono eikä hän sen takia näe taululle.
- B) valo-opin tehtävät ovat tuottaneet oppilaalle erityisiä vaikeuksia.
- C) oppilas osaa fysiikkaa, mutta ei tuo osaamistaan esiin.

14. Pankinjohtaja sanoo, että pankin **laihojen vuosien** jälkeen on tulossa **lihavia vuosia**.

Tämä tarkoittaa, että

- A) Pankin tulos on muuttumassa huonosta hyväksi.
- B) Työntekijöiden keskipaino on noussut.
- C) Toisinaan ihmiset pvat alkaneet käyttää pankkikortin sijasta taas lompakossaan olevaa setelirahaa.

Monistuksessa tarpeellinen tyhjä sivu.
Kopioi tämäkin muun nipun mukana.

KYSYMYKSET (rippikoululainen)

1. Mainoksessa oli tavallisen näköinen auto ja alla teksti: **“Tässä on susi lammasten vaatteissa.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) auto syö paljon bensiiniä, mutta on muilta ominaisuuksiltaan säästömalli.
- B) auto on ehkä vaatimattoman näköinen, mutta siinä on voimakas moottori.
- C) kyseessä on käytetty auto, johon on tehty täysremontti.

2. Kosmetologi kertoi ihonhoidosta ja sanoi, että peseytyminen on **A ja O**.

Tämä tarkoittaa, että

- A) peseytymisen ansiosta iho saa happea ja muita alkuaineita.
- B) puhdas ihminen on autuas ja onnellinen.
- C) ihonhoidossa peseytyminen on kaikkein tärkein asia.

3. Kuuluu taiteilija tuli ulkomaanmatkalta ja lehdistö kysyi hänen tunnelmiaan. Taiteilija vastasi: **“Kukaan ei ole profeetta omalla maallaan.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) taiteilija ei halunnut ennustella tulevaisuutta.
- B) taiteilija ajatteli, että ulkomailla häntä arvostetaan enemmän kuin kotimaassa.
- C) taiteilijan mielestä hänen omassa maassaan ei ole ketään viisasta ihmistä.

4. Ilmastomuutoksia tutkinut professori sanoi TV- uutisissa, että on **yhdestoista hetki** pysäyttää ilmastonmuutos.

Tämä tarkoittaa, että

- A) kello yhdestoista aikaan saasteet ovat vähimmillään.
- B) ilmastonmuutosta on yritetty rajoittaa kymmenen kertaa.
- C) nyt on viimeinen tilaisuus pysäyttää ilmastonmuutos.

5. Jalkapallovalmentaja kertoi ottelun jälkeen: **“Maalivahti oli joukkueemme kulmakivi.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) maalivahti oli joukkueen tärkein pelaaja.
- B) maalivahti oli kankea ja liikkui liian vähän.
- C) maalivahti antoi kaikki joukkueen kulmapotkut.

6. Koulun aamunavauksessa rehtori kertoo, että hänellä on **Jobinpostia**.

- A) Job-niminen oppilas on muuttanut ulkomaille ja on lähettänyt entisille luokkatovereilleen pitkän kirjeen.
- B) Rehtorilla on kerrottavana huonoja uutisia.
- C) Rehtori on päättänyt lukea aamunavauksessa kirjaa, joka kertoo Jopi-nimisestä pojasta.

7. Rockyhtyeen laulusolisti kertoi: **“Ulkomainen levy-yhtiö tarjosi meille hyvää levytyssopimusta, jos vain muuttaisimme musiikki-tyyliämme. Tunsimme olevamme temppelein harjalla.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) uusi levy aiottiin äänittää kirkon katolla.
- B) uuden levyn piti sisältää hengellistä musiikkia.
- C) yhtye tunsu saaneensa loistavan tarjouksen, mutta epäröi päätöstä, koska ei ollut varma sen kaikista seurauksista.

8. Wimbledonin tenniskisojen ennakkosuosikki kertoi vaihtaneensa uuteen mailaan. Hän sanoi: **“Uusi maila on kaksiteräinen miekka.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) uusi maila on kaksi kertaa parempi kuin muut mailat.
- B) uudessa mailassa on hyvät puolensa, muuta sen käyttämisessä on myös omat vaaransa.
- C) maila on hyvä sekä kämmen- että rystylyönneissä.

9. Jääkiekkjoukkueen valmentaja sanoo ottelun jälkeisessä haastattelussa, että **Daavid voitti Goljatin**.

A) Tämä tarkoittaa, että Daavid-niminen hyökkääjä siirtyi pistepörssissä Goljat-nimisen pelaajan edelle.

B) Pienempi ja vähäisempänä pidetty joukkue voitti suuremman ja merkittävämpänä pidetyn.

C) Hyökkäävämpi joukkue voitti puolustamiseen keskittyneen joukkueen.

10. Kuuluu pianisti esiintyi maatalousnäyttelyn yleisölle. Konsertin jälkeen hän sanoi: **“Tuntui, että heitin helmiä sioille.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) yleisö ei ymmärtänyt hänen laadukasta musiikkiaan.
- B) taitelijan helminauha oli hukkunut sikalan lattialle.
- C) vieressä olevan sikalan äänet peittivät alleen kaiken musiikin.

11. Tankkilaiva oli ajanut karille ja öljyä oli vuotanut mereen. Sanomalehdessä oli otsikko: **“Laivan kapteeni pesi kätensä onnettomuudesta.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) kapteeni oli sotkeentunut öljyyn, ja ennen haastattelua hän oli käynyt pesemässä kätensä.
- B) kapteeni oli julkisesti sanoutunut irti vastuusta.
- C) kapteeni ilmoitti, että hän omin käsin osallistuu saastuneiden rantojen puhdistamiseen.

12. Viisitoistavuotias nuori tuli rippikoulukokoontumiseen ja kertoi mopon menneen rikki. Sitten hän sanoi: **“Minä tulin apostolinkyydillä.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) hän tuli postiauton kyydissä.
- B) pappi oli ottanut hänet kyytiinsä.
- C) hän oli tullut jalkaisin.

13. Fysiikan opettaja perusteli tuntiosaamisesta antamia numeroita. Eräälle oppilaalle hän sanoi: **“Sinä pidät kynttilääsi vakan alla.”**

Tämä tarkoittaa, että

- A) oppilaan pulpetin kohdalla luokan valaistus on huono eikä hän sen takia näe taululle.
- B) valo-opin tehtävät ovat tuottaneet oppilaalle erityisiä vaikeuksia.
- C) oppilas osaa fysiikkaa, mutta ei tuo osaamistaan esiin.

14. Pankinjohtaja sanoo, että pankin **laihojen vuosien** jälkeen on tulossa **lihavia vuosia**.

Tämä tarkoittaa, että

- A) Pankin tulos on muuttumassa huonosta hyväksi.
- B) Työntekijöiden keskipaino on noussut.
- C) Toisinaan ihmiset pvat alkaneet käyttää pankkikortin sijasta taas lompakossaan olevaa setelirahaa.

Monistuksessa tarpeellinen tyhjä
sivu.
Kopioi tämäkin muun nipun
mukana.

3. JEESUKSEN ELÄMÄNVAIHEET

PERUSIDEA

Käydään läpi Jeesuksen elämänvaiheiden pääpiirteet.

ENNAKKOVALMISTELUT

- 1) Ryhmänohjaajien palaverissa perehdytään taustatietoihin.
- 2) Monistetaan ryhmän jäsenille tehtävä sivu.

TOTEUTUS

- 1) Täytetään kuviteltu Jeesuksesta tehty muistokirjoitus.
- 2) Pohditaan keskustelukysymyksiä.
- 3) Liimataan muistokirjoitussivu rippikouluvihkoon.

HUOMAA TÄMÄ.

KRITIIKKI

Ryhmänohjaajien kanssa keskustellaan siitä, kuinka ryhmätuntij sujui.

TAUSTATIEDOT

Vakavassa tieteellisessä keskustelussa ei ole moniin vuosikymmeniin keskusteltu siitä, onko Jeesus josku elänyt tai ollut elämättä. Hän on historiallinen ihminen samaan tapaan kuin Caesar, Aleksanteri Suuri tai Leonardo da Vinci. Sen sijaan on keskusteltu siitä, kuinka tarkan kuvan Raamattu hänestä antaa. Jeesuksen elämästä kertovia lähteitä ovat ennen muuta neljä evankeliumia. Niistä vanhin on 60-luvulla syntynyt Markuksen evankeliumi. Tämän lisäksi hänestä on mainintoja eräissä muissa antiikin historiakirjoissa. Näitä tunnettuja historioitsijoita ovat Tacitus, Josefus, Suetonius ja Plinius.

Apokryfinen Tuomaan evankeliumi voi sisältää muutamia historiallisen Jeesuksen lausumia, mutta muilla Raamatun ulkopuolisilla evankeliumeilla ei ole informaatioarvoa. Johanneksen evankeliumi on vähemmän tarkka tietolähde kuin kolme vanhempaa evankeliumia Matteus, Markus ja Luukas.

VUOSILUKUJA JEESUKSEN ELÄMÄSTÄ: Ajanlaskumme alku on myöhempien päätelmien vuoksi arvioitu hieman epätarkasti. Vanhojen asiakirjojen perusteella voidaan laskea, että Jeesus on syntynyt luultavimmin 6 e.Kr. Vuoden 27 tienoilla hän aloitti julkisen toimintansa, ja sitä kesti noin kolme vuotta. Tämän pohjalta voidaan laskea, että Jeesus oli kuollessaan muutamia vuosia yli kolmenkymmenen.

SYNTYMÄ: Jeesus syntyi Betlehemissä, missä vanhemmat olivat käymässä veroasioiden takia. Äidin nimi oli Maria. Hän oli äidiksi tullessaan kihloissa Joosefin kanssa. Ajan tavan mukaan Maria oli luultavasti noin viisitoistavuotias.

LAPSUUS JA NUORUUS: Kotikaupunki oli Nasaret. Syntymäkertomusten lisäksi Raamatusta on kuvaus 12-vuotiaasta Jeesuksesta, joka katosi vanhemmiltaan Jerusalemin käynnillä väenpaljouteen.

PERHESUHTEET: Jeesuksella oli ainakin kaksi siskoa ja neljä veljeä (Mark. 6: 3). Avioliitossa hän ei ollut.

ULKONÄKÖ: Tallella ei ole aikalaisten tekemää maalausta eikä edes sanallista kuvausta siitä minkä näköinen hän oli, joten on tyydyttävä siihen tietoon, miltä tuon ajan juutalaiset yleensä näyttivät. Kirkkotaiteessa Jeesus on kuvattu parrakkaaksi ja pitkä-

tukkaiseksi mieheksi.

Torinossa säilytettävä Jeesuksen käärinliina on vaikuttanut taiteilijoiden käsityksiin siitä, minkä näköinen Jeesus olisi ollut. Käärinliinan aitoudesta on kiistelty pitkään. Joidenkuiden tutkijoiden sanottiin jo todistaneen, että kyseessä ei voi olla se vaate, johon Jeesus kuolemansa jälkeen käärittiin, vaan että kyseessä olisi myöhempien aikojen väärennös. Sittemmin tämän tutkimustulos on kyseellistetty. Itse kristillisen uskon kannalta tällaisilla asioilla ei kuitenkaan ole ratkaisevaa merkitystä.

OPISKELUT: Jeesuksen äidinkieli oli aramea, mutta hän osasi ainakin hepreaa ja kreikkaa. Jeesus oli luku- ja kirjoitustaitoinen vaikka ei tehnyt yhtään kirjaa. Joosefin tavoin hän oppi rakennusmiehen ammatin. Uskonnollisesti hän kasvoi juutalaisuuden perinteisiin.

VARALLISUUS: Jeesus vaelteli paljon, enimmäkseen maaseudulla ja pienissä paikoissa, mutta ainakin jossain vaiheessa hänellä oli asunto (Mark. 3: 20). Ylellisyyksiä ei ollut, mutta hänen päällään ollut paita oli tehty tavallista paremmasta kankaasta (Joh. 19: 23).

SEURAAJAT: Joukossa oli mm. kalastajia ja yleensäkin lähinnä tavallista kansaa. Kahdentoista lähimmän oppilaan lisäksi oli paljon ystäviä, jotka olivat väljemmin liittyneet häneen.

JULKINEN TOIMINTA: Opetuksia on säilynyt paljon, ja niiden perusteella selviävät Jeesuksen tärkeimmät ajatukset. Puheiden lisäksi aikalaisten mieleen jäi erityisesti se, että monet ihmiset saivat avun sairauksiinsa.

KUOLEMA: Jeesus tuomittiin kapinoinnista kuolemaan. Roomalainen maaherra Pilatus oli tuomiossaan vastahakoinen mutta alistui painostuksen edessä. Ristiinnaulitseminen oli tavallinen roomalainen teloitustapa.

KUOLEMANJÄLKEISET TAPAHTUMAT: Sekä opetuslapset että vastustajat totesivat, että Jeesuksen ruumis oli kadonnut haudasta selittämättömällä tavalla. Vähitellen yhä useammat Jeesuksen oppilaat alkoivat kertoa, että olivat kohdanneet kuolleista heränneen Jeesuksen. He uskoivat vuorenvarmasti hänen ylösnousemukseensa eivätkä luopuneet tästä vakaumuksesta kidutuksenkaan uhalla. Näin ylösnousemuksesta tuli koko kristinuskon perusta.

TEHTÄVÄ

Täytä oheinen sanomalehden muistokirjoitus.

Liimataan muistokirjoitussivu rippikouluvihkoon.

KESKUSTELUKYSYMYKSIÄ

Vertaillkaa muistokirjoitukseen yläkulmaan piirrettyjä Jeesuksen kuvia. Millaiseksi kuvittelet Jeesuksen ulkonäön ja miksi?

Kuvitele, että Jeesus syntyisi nyt.

- Millaiseen perheeseen hän syntyisi?
- Millaisia kouluja hän kävisi ja millaisen ammatin hän hankkisi?
- Millainen olisi hänen ystäväpiirinsä?
- Mitä hän omistaisi?
- Minkä näköinen Jeesus oli sinun mielestäsi?
- Miten hän somettaisi vai somettaisiko ollenkaan?
- Missä hän asuisi?

Kuvitele, että tapaisit Jeesuksen jossain yhteisessä kyläpaikassa.

- Mistä aloittaisit keskustelun?
- Mitä hän mahtaisi kysyä sinulta?
- Mitä sinä kysyisit häneltä?

Jerusalem Post vuonna 31 jKr.

_____ juhlien (Joh. 13: 1) aikaan kuoli tunnettu kansanvillitsijä _____ (koko nimi)

_____ kaupungissa _____ (Joh. 19:17) kukkulalla. Hänet oli tuomittu sekavassa ja monien mielestä laittomassa _____ oikeudenkäynnissä _____ nraugaistukseen (Matt 27: 3) syytettyinä _____ (Joh. 19: 6 - 7).

Jeesus Nasaretilainen syntyi vuonna _____ (Luuk. 2: 4) kaupungissa. Hänen lapsuuttaan ei tunneta kovin hyvin. Hänen äitinsä nimi oli _____, ja hän synnytti poikansa luultavasti noin 15-vuotiaana. Varmasti tiedetään, että Jeesus Nasaretilaisen isäsuhte ei ollut aivan normaali. Eräänlaisen kasvatti-isän nimi oli _____. Lisäksi tiedetään, että perheessä oli ainakin _____ veljeä (Mark. 6: 3) ja _____ siskoa (Mark. 6: 3) .

Uskonnollisesti Nasaretilainen kasvoi _____ (Luuk. 23: 38) perinteisiin. Hän opiskeli _____ (Mark. 6:3) ammatin _____ ja _____ oppi _____ myös _____ (Luuk. 4: 16) ja _____ (Joh. 8: 6) . Äidinkielenä oli _____ ja sen lisäksi hän osasi ainakin hepreaa ja kreikkaa.

Aikuisena Nasaretilainen asui joitakin aikoja _____ (Matt. 4: 12 - 13) kaupungissa. Noin _____ vuotta kestäneen julkisen toimintansa aikana hän ehti herättää laajaa huomiota. Osittain hänen elämänsä liittyy aikamme muuhun liikehdintään. Tästä on todisteena se, että erämaan profetaaksi kutsuttu _____ (Mark. 1: 9) kastoi hänet _____ (Mark. 1: 9) virrassa.

Normaaliin juutalaisen miehen perhe-elämään Nasaretilainen ei milloinkaan asettunut. Päinvastoin hän

vietti _____ (Luuk. 8: 1) elämää. Lähimpinä seuraajina oli _____ (Mark. 3: 14 - 19) oppilasta. Lisäksi monet naiset seurasivat häntä. Ainoa todiste jonkinlaisesta alkeellisestä yllisyydestä on se, että hänen jäämistössään ollut paita oli _____ (Joh. 19: 23).

Vaikka maamme uskonnollinen johto ja roomalainen miehitysvalta suhtautui Nasaretilaiseen torjuvasti, tavalliset ihmiset menivät sankoin joukoin hänen luokseen kuulemaan _____ (Matt. 4: 23) ja saamaan apua _____ (Matt. 4: 23) ja muihin vaivoihin. Enimmät kannattajansa hän keräsi _____ (Mark. 1: 16) ja muista köyhistä ihmisistä.

Osittain Nasaretilaisen opetukset ovat jännitteessä sen kanssa, mitä olemme oppineet uskonnostamme. Joka tapauksessa monet ihmiset vakuutuivat siitä, että Nasaretilaisessa oli selittämätöntä _____ (Luuk. 4: 14). Monet ovat sitä mieltä, että hänen sanomansa ansaitsisi päästä myös _____ nväliseen levitykseen (Matt. 28: 19).

Lehtemme saamien tietojen mukaan viranomaiset ovat Jeesus Nasaretilaisen kuoleman jälkeen yhä hermostuneita ja varuillaan. Kaupungilla liikkuvan huhun mukaan Jeesus Nasaretilainen toteuttaisi Raamatun ikivanhan ennustuksen ja oman lupauksensa, että kolmantena päivänä hän _____ (Matt. 16: 21). Sen tähden maaherra Pilatus on määrännyt haudalle tarkan _____ (Matt. 27: 65).

Haudan edessä oleva kivi on _____ (Matt. 27: 66) .

Lehtemme jää jännittyneenä odottamaan, mitä nyt tapahtuu. Sattuuko jotain poikkeuksellista vai hukkuuko myös Jeesus Nasaretilainen historian unohdukseen niin kuin monet kansanjohtajat ennen häntä?

Jerusalem Post vuonna 31 Kr.

_____ juhlien (Joh. 13: 1) aikaan kuoli tunnettu kansanvillitsijä _____ (koko nimi)

_____ kaupungissa _____ (Joh. 19:17) kukkulalla. Hänet oli tuomittu sekavassa ja monien mielestä laittomassa _____ oikeudenkäynnissä _____ nranraistukseen (Matt 27: 3) syytettynä _____ (Joh. 19: 6 - 7).

Jeesus Nasaretilainen syntyi vuonna _____ (Luuk. 2: 4) kaupungissa. Hänen lapsuuttaan ei tunneta kovin hyvin. Hänen äitinsä nimi oli _____, ja hän synnytti poikansa luultavasti noin 15-vuotiaana. Varmasti tiedetään, että Jeesus Nasaretilaisen isäsuhde ei ollut aivan normaali. Eräänlaisen kasvatti-isän nimi oli _____. Lisäksi tiedetään, että perheessä oli ainakin _____ veljeä (Mark. 6: 3) ja _____ siskoa (Mark. 6: 3).

Uskonnollisesti Nasaretilainen kasvoi _____ (Luuk. 23: 38) perinteisiin. Hän opiskeli _____ (Mark. 6:3) ammatin ja oppi myös _____ (Luuk. 4: 16) ja _____ (Joh. 8: 6). Äidinkielenä oli _____ ja sen lisäksi hän osasi ainakin hepreaa ja kreikkaa.

Aikuisena Nasaretilainen asui joitakin aikoja _____ (Matt. 4: 12 - 13) kaupungissa. Noin _____ vuotta kestäneen julkisen toimintansa aikana hän ehti herättää laajaa huomiota. Osittain hänen elämänsä liittyy aikamme muuhun liikehdintään. Tästä on todisteena se, että erämaan profeetaksi kutsuttu _____ (Mark. 1: 9) kastoi hänet

_____ (Mark. 1: 9) virrassa.

Normaaliin juutalaisen miehen perhe-elämään Nasaretilainen ei milloinkaan asettunut. Päinvastoin hän vietti _____ (Luuk. 8: 1) elämää. Lähimpinä seuraajina oli _____ (Mark. 3: 14 - 19) oppilasta. Lisäksi monet naiset seurasivat häntä. Ainoa todiste jonkinlaisesta alkeellisestä yllisyydestä on se, että hänen jäämistösään ollut paita oli _____ (Joh. 19: 23).

Vaikka maamme uskonnollinen johto ja roomalainen miehitysvalta suhtautui Nasaretilaiseen torjuvasti, tavalliset ihmiset menivät sankoin joukoin hänen luokseen kuulemaan _____ (Matt. 4: 23) ja saamaan apua _____ (Matt. 4: 23) ja muihin vaivoihin. Enimmät kannattajansa hän keräsi _____ (Mark. 1: 16) ja muista köyhistä ihmisistä.

Osittain Nasaretilaisen opetukset ovat jännitteessä sen kanssa, mitä olemme oppineet uskonnostamme. Joka tapauksessa monet ihmiset vakuutuivat siitä, että Nasaretilaisessa oli selittämätöntä _____ (Luuk. 4: 14). Monet ovat sitä mieltä, että hänen sanomansa ansaitsisi päästä myös _____ nväliseen levitykseen (Matt. 28: 19).

Lehtemme saamien tietojen mukaan viranomaiset ovat Jeesus Nasaretilaisen kuoleman jälkeen yhä hermostuneita ja varuillaan. Kaupungilla liikkuvan huhun mukaan Jeesus Nasaretilainen toteuttaisi Raamatun ikivanhan ennustuksen ja oman lupauksensa, että kolmantena päivänä hän _____ (Matt. 16: 21). Sen tähden maaherra Pilatus on määrännyt haudalle tarkan _____ (Matt. 27: 65). Haudan edessä oleva kivi on _____ (Matt. 27: 66).

Lehtemme jää jännittyneenä odottamaan, mitä nyt tapahtuu. Sattuuko jotain poikkeuksellista vai hukkuuko myös Jeesus Nasaretilainen historian unohtukseen niin kuin monet kansanjohtajat ennen häntä?

Monistuksessa tarpeellinen tyhjä sivu.
Kopioi tämäkin muun nipun mukana.

Jerusalem Post vuonna 31 jKr.

_____ juhlien (Joh. 13: 1) aikaan kuoli tunnettu kansanvillitsijä _____ (koko nimi)

_____ kaupungissa _____ (Joh. 19:17) kukkulalla. Hänet oli tuomittu sekavassa ja monien mielestä laittomassa _____ oikeudenkäynnissä _____ nraugaistukseen (Matt 27: 3) syytettynä _____ (Joh. 19: 6 - 7).

Jeesus Nasaretilainen syntyi vuonna _____ (Luuk. 2: 4) kaupungissa. Hänen lapsuuttaan ei tunneta kovin hyvin. Hänen äitinsä nimi oli _____, ja hän synnytti poikansa luultavasti noin 15-vuotiaana. Varmasti tiedetään, että Jeesus Nasaretilaisen isäsuhte ei ollut aivan normaali. Eräänlaisen kasvatti-isän nimi oli _____. Lisäksi tiedetään, että perheessä oli ainakin _____ veljeä (Mark. 6: 3) ja _____ siskoa (Mark. 6: 3) .

Uskonnollisesti Nasaretilainen kasvoi _____ (Luuk. 23: 38) perinteisiin. Hän opiskeli _____ (Mark. 6:3) ammattin _____ ja _____ oppi _____ myös _____ (Luuk. 4: 16) ja _____ (Joh. 8: 6) . Äidinkielenä oli _____ ja sen lisäksi hän osasi ainakin hepreaa ja kreikkaa.

Aikuisena Nasaretilainen asui joitakin aikoja _____ (Matt. 4: 12 - 13) kaupungissa. Noin _____ vuotta kestäneen julkisen toimintansa aikana hän ehti herättää laajaa huomiota. Osittain hänen elämänsä liittyy aikamme muuhun liikehdintään. Tästä on todisteena se, että erämaan profeetaksi kutsuttu _____ (Mark. 1: 9) kastoi hänet _____ (Mark. 1: 9) virrassa.

Normaaliin juutalaisen miehen perhe-elämään Nasaretilainen ei milloinkaan asettunut. Päinvastoin hän

vietti _____ (Luuk. 8: 1) elämää. Lähimpinä seuraajina oli _____ (Mark. 3: 14 - 19) oppilasta. Lisäksi monet naiset seurasivat häntä. Ainoa todiste jonkinlaisesta alkeellisesta yllellisyydestä on se, että hänen jäämistössään ollut paita oli _____ (Joh. 19: 23).

Vaikka maamme uskonnollinen johto ja roomalainen miehitysvalta suhtautui Nasaretilaiseen torjuvasti, tavalliset ihmiset menivät sankoin joukoin hänen luokseen kuulemaan _____ (Matt. 4: 23) ja saamaan apua _____ (Matt. 4: 23) ja muihin vaikeuksiin. Enimmät kannattajansa hän keräsi _____ (Mark. 1: 16) ja muista köyhistä ihmisistä.

Osittain Nasaretilaisen opetukset ovat jännitteessä sen kanssa, mitä olemme oppineet uskonnostamme. Joka tapauksessa monet ihmiset vakuutuivat siitä, että Nasaretilaisessa oli selittämätöntä _____ (Luuk. 4: 14). Monet ovat sitä mieltä, että hänen sanomansa ansaitsisi päästä myös _____ nväliseen levitykseen (Matt. 28: 19).

Lehtemme saamien tietojen mukaan viranomaiset ovat Jeesus Nasaretilaisen kuoleman jälkeen yhä hermostuneita ja varuillaan. Kaupungilla liikkuvan huhun mukaan Jeesus Nasaretilainen toteuttaisi Raamatun ikivanhan ennustuksen ja oman lupauksensa, että kolmantena päivänä hän _____ (Matt. 16: 21). Sen tähden maaherra Pilatus on määrännyt haudalle tarkan _____ (Matt. 27: 65). Haudan edessä oleva kivi on _____ (Matt. 27: 66) .

Lehtemme jää jännittyneenä odottamaan, mitä nyt tapahtuu. Sattuuko jotain poikkeuksellista vai hukkuuko myös Jeesus Nasaretilainen historian unohtukseen niin kuin monet kansanjohdajat ennen häntä?

Monistuksessa tarpeellinen tyhjä sivu.
Kopioi tämäkin muun nipun mukana.

Jerusalem Post vuonna 31jKr.

_____ juhlien (Joh. 13: 1) aikaan kuoli tunnettu kansanvillitsijä _____ (koko nimi)

_____ kaupungissa _____ (Joh. 19:17) kukkulalla. Hänet oli tuomittu sekavassa ja monien mielestä laittomassa _____ oikeudenkäynnissä _____ nrangaistukseen (Matt 27: 3) syytettyinä _____ (Joh. 19: 6 - 7).

Jeesus Nasaretilainen syntyi vuonna _____ (Luuk. 2: 4) kaupungissa. Hänen lapsuttaan ei tunneta kovin hyvin. Hänen äitinsä nimi oli _____, ja hän synnytti poikansa luultavasti noin 15-vuotiaana. Varmasti tiedetään, että Jeesus Nasaretilaisen isäsuhde ei ollut aivan normaali. Eräänlaisen kasvatti-isän nimi oli _____. Lisäksi tiedetään, että perheessä oli ainakin _____ veljeä (Mark. 6: 3) ja _____ siskoa (Mark. 6: 3) .

Uskonnollisesti Nasaretilainen kasvoi _____ (Luuk. 23: 38) perinteisiin. Hän opiskeli _____ (Mark. 6:3) ammatin _____ ja _____ oppi _____ myös _____ (Luuk. 4: 16) ja _____ (Joh. 8: 6) . Äidinkielenä oli _____ ja sen lisäksi hän osasi ainakin hepreaa ja kreikkaa.

Aikuisena Nasaretilainen asui joitakin aikoja _____ (Matt. 4: 12 - 13) kaupungissa. Noin _____ vuotta kestäneen julkisen toimintansa aikana hän ehti herättää laajaa huomiota. Osittain hänen elämänsä liittyy aikamme muuhun liikehdintään. Tästä on todisteena se, että erämaan profeetaksi kutsuttu _____ (Mark. 1: 9) kasti hänet

_____ (Mark. 1: 9) virrassa.

Normaaliin juutalaisen miehen perhe-elämään Nasaretilainen ei milloinkaan asettunut. Päinvastoin hän vietti _____ (Luuk. 8: 1) elämää. Lähimpinä seuraajina oli _____ (Mark. 3: 14 - 19) oppilasta. Lisäksi monet naiset seurasivat häntä. Ainoa todiste jonkinlaisesta alkeellisesta ylellisyydestä on se, että hänen jäämistössään ollut paita oli _____ (Joh. 19: 23).

Vaikka maamme uskonnollinen johto ja roomalainen miehitysvalta suhtautui Nasaretilaiseen torjuvasti, tavalliset ihmiset menivät sankoin joukoin hänen luokseen kuulemaan _____ (Matt. 4: 23) ja saamaan apua _____ (Matt. 4: 23) ja muihin vaivoihin. Enimmät kannattajansa hän keräsi _____ (Mark. 1: 16) ja muista köyhistä ihmisistä.

Osittain Nasaretilaisen opetukset ovat jännitteessä sen kanssa, mitä olemme oppineet uskonnostamme. Joka tapauksessa monet ihmiset vakuutuivat siitä, että Nasaretilaisessa oli selittämätöntä _____ (Luuk. 4: 14). Monet ovat sitä mieltä, että hänen sanomansa ansaitsisi päästä myös _____ nväliseen levitykseen (Matt. 28: 19).

Lehtemme saamien tietojen mukaan viranomaiset ovat Jeesus Nasaretilaisen kuoleman jälkeen yhä hermostuneita ja varuillaan. Kaupungilla liikkuvan huhun mukaan Jeesus Nasaretilainen toteuttaisi Raamatun ikivanhan ennustuksen ja oman lupauksensa, että kolmantena päivänä hän _____ (Matt. 16: 21). Sen tähden maaherra Pilatus on määrännyt haudalle tarkan _____ (Matt. 27: 65). Haudan edessä oleva kivi on _____ (Matt. 27: 66) .

Lehtemme jää jännittyneenä odottamaan, mitä nyt tapahtuu. Sattuuko jotain poikkeuksellista vai hukkuuko myös Jeesus Nasaretilainen historian unohtukseen niin kuin monet kansanjohdajat ennen häntä?

Monistuksessa tarpeellinen tyhjä sivu.
Kopioi tämäkin muun nipun mukana.

Jerusalem Post vuonna 31 jKr.

_____ juhlien (Joh. 13: 1) aikaan kuoli tunnettu kansanvillitsijä _____ (koko nimi)

_____ kaupungissa _____ (Joh. 19:17) kukkulalla. Hänet oli tuomittu sekavassa ja monien mielestä laittomassa _____ oikeudenkäynnissä _____ nraugaistukseen (Matt 27: 3) syytettynä _____ (Joh. 19: 6 - 7).

Jeesus Nasaretilainen syntyi vuonna _____ (Luuk. 2: 4) kaupungissa. Hänen lapsuuttaan ei tunneta kovin hyvin. Hänen äitinsä nimi oli _____, ja hän synnytti poikansa luultavasti noin 15-vuotiaana. Varmasti tiedetään, että Jeesus Nasaretilaisen isäsuhde ei ollut aivan normaali. Eräänlaisen kasvatti-isän nimi oli _____. Lisäksi tiedetään, että perheessä oli ainakin _____ veljeä (Mark. 6: 3) ja _____ siskoa (Mark. 6: 3).

Uskonnollisesti Nasaretilainen kasvoi _____ (Luuk. 23: 38) perinteisiin. Hän opiskeli _____ (Mark. 6:3) ammatin ja oppi myös _____ (Luuk. 4: 16) ja _____ (Joh. 8: 6). Äidinkielenä oli _____ ja sen lisäksi hän osasi ainakin hepreaa ja kreikkaa.

Aikuisena Nasaretilainen asui joitakin aikoja _____ (Matt. 4: 12 - 13) kaupungissa. Noin _____ vuotta kestäneen julkisen toimintansa aikana hän ehti herättää laajaa huomiota. Osittain hänen elämänsä liittyy aikamme muuhun liikehdintään. Tästä on todisteena se, että erämaan profeetaksi _____ kutsuttu _____ (Mark. 1: 9) kastoi hänet _____ (Mark. 1: 9) virrassa.

Normaaliin juutalaisen miehen perhe-elämään Nasaretilainen ei milloinkaan asettunut. Päinvastoin hän vietti _____ (Luuk. 8: 1) elämää. Lähimpinä seuraajina oli _____ (Mark. 3: 14 - 19) oppilasta. Lisäksi monet naiset seurasivat häntä. Ainoa todiste jonkinlaisesta alkeellisesta ylellisyydestä on se, että hänen jäämistössään ollut paita oli _____ (Joh. 19: 23).

Vaikka maamme uskonnollinen johto ja roomalainen miehitysvalta suhtautui Nasaretilaiseen torjuvasti, tavalliset ihmiset menivät sankoin joukoin hänen luokseen kuulemaan _____ (Matt. 4: 23) ja saamaan apua _____ (Matt. 4: 23) ja muihin vaivoihin. Enimmät kannattajansa hän keräsi _____ (Mark. 1: 16) ja muista köyhistä ihmisistä.

Osittain Nasaretilaisen opetukset ovat jännitteessä sen kanssa, mitä olemme oppineet uskonnostamme. Joka tapauksessa monet ihmiset vakuutuivat siitä, että Nasaretilaisessa oli selittämätöntä _____ (Luuk. 4: 14). Monet ovat sitä mieltä, että hänen sanomansa ansaitsisi päästä myös _____ nväliseen levitykseen (Matt. 28: 19).

Lehtemme saamien tietojen mukaan viranomaiset ovat Jeesus Nasaretilaisen kuoleman jälkeen yhä hermostuneita ja varuillaan. Kaupungilla liikkuvan huhun mukaan Jeesus Nasaretilainen toteuttaisi Raamatun ikivanhan ennustuksen ja oman lupauksensa, että kolmantena päivänä hän _____ (Matt. 16: 21). Sen tähden maaherra Pilatus on määrännyt haudalle tarkan _____ (Matt. 27: 65). Haudan edessä oleva kivi on _____ (Matt. 27: 66).

Lehtemme jää jännittyneenä odottamaan, mitä nyt tapahtuu. Sattuuko jotain poikkeuksellista vai hukkuuko myös Jeesus Nasaretilainen historian unohtukseen niin kuin monet kansanjohdajat ennen häntä?

Monistuksessa tarpeellinen tyhjä sivu.
Kopioi tämäkin muun nipun mukana.

4. JEESUKSEN KOHTAAMAT IHMISET

PERUSIDEA

Tutustutaan siihen, kuinka Jeesus vaikutti aikansa ihmisiin.

ENNAKKOVALMISTELUT

Isosten palaverissa perehdytään taustatietoihin ja valitaan käsiteltävä teksti ja työskentelytapa.

TOTEUTUS

Alkutehtävä

- Luetaan "vastaevankeliumi" ja mietitään sitä.
- Luetaan Raamatusta oikea evankeliumi.
- Käydään läpi raamatuntutkiskelukysymykset.

1) Normaalikäsitteily

- Pohditaan keskustelukysymyksiä.

2) Vaihtoehtokäsitteily

- Tehdään jonnekin leirialueelle alttari, joka ilmaisee syrjittyjen ihmisten kohtaloa ja jossa hiljennytään valmistuneen alttarin äärelle.

KRITIIKKI

Isosten kanssa keskustellaan siitä, kuinka ryhmätunti sujui.

TAUSTATIEDOT

Jeesus ei kääntynyt hallitsijoiden eikä aikansa merkkipiirien puoleen, vaan valitsi lähimmät seuraajansa tavallisesta kansasta ja seurusteli säännöllisesti juuri niiden ihmisten kanssa, joita tavattiin halveksia.

Kertomukset tullimies Sakkeuksesta ja aviorikoksen tehneestä naisesta ovat esimerkkejä siitä, kuinka Jeesus suhtautui ihmisiin eri tavoin kuin muut.

Kertomus Sakkeuksesta Luuk. 19: 1 - 10

Publikaanien eli veronkantajien esimiehellä tarkoitettiin viiranomaista, joka oli ostanut roomalaiselta miehitysvallalta oikeuden tullinkantoon tietyllä alueella. Alaisina toimineet paikalliset tullimiehet kantoivat tullimaksut.

Näin Sakkeus oli kahdella tavalla halveksittava ihminen: hän oli petkuttanut monia ihmisiä kiskomalla liian suuria maksuja, ja samalla hän oli vieraan miehitysvallan palveluksessa. Nykymaailmassa häntä voisi verrata mieheen, joka on syylistynyt sekä maanpetokseen että lahjusten ottamiseen.

Fariseusten laintulkinnan mukaan veronkantajat eivät voineet mitenkään saada syntejään anteeksi. Heidän oli mahdotonta hyvittää rikoksiaan, koska he eivät tieneet, keille kaikille he olivat tehneet vääryyttä. Matkalla olijat olivat menneet kuka minnekin. Siksi Sakkeus ei olisi voinut teoriassakaan hyvittää teoiltaan sitä pahaa mitä oli tehnyt. Jeesus ei kuitenkaan jättänyt häntä. Niinpä teksti puhuu syvimältäan armosta eli siitä että Jumala hyväksyy meidät ilman meidän hyviä tekojamme.

Kertomus avion rikkoneesta naisesta Joh. 8: 1-11

Tapahtuma sijoittuu erään juhlan jälkeiseen aamuun. Juhlan aikana temppeleissä vietettiin iloisia menoja, joihin kuului ilotulitusta ja soittoa. Ehkäpä karnevaalimaiset tunnelmat olivat saaneet naisen tekemään aviorikoksen.

Jeesuksen aikana aviorikoksesta ei enää käytännössä tuomittu

kuolemaan, vaikka siitä olikin Mooseksen lain säädös. Sen tähden evankeliumikohdassa on kyse lähinnä siitä, että vastustajat vain halusivat saada Jeesuksen kiinni Mooseksen lain kumoamisesta.

Oudolta tuntuva kohta maahan kirjoittamisesta perustuu siihen, että juutalaisten säädösten mukaan ketään ei saanut tuomita siitä, mitä hän oli kirjoittanut hiekkiaan. Jeesuksen käytös on siis tulkittava vertauskuvalliseksi eleeksi, jonka avulla Jeesus halusi kertoa, että tässä nimenomaisessa tilanteessa ketään ihmistä ei nyt tuomittu. Kaikki ihmiset ovat Jumalan edessä syntisiä, ja siksi kukaan ei saa asettua toisen ihmisen yläpuolelle niin että pitää itseään toista parempana.

Huomattava on, että Jeesus ei tuominnut myöskään naisen syyttäjiä. Hän kumartui hienotunteisesti maahan päin, niin että syyttäjät saivat tilaisuuden rauhassa hiipiä tiehensä. Heitä ei seurannut Jeesuksen tuomitseva eikä voitonriemuinen katse

NORMAALIKÄSITTELY

SAKKEUS

Raamatuntutkiskelu

Luetaan "vastaevankeliumi":

Sakkeus oli publikaanien esimies ja hyvin rikas. Pienikokoisena hän kiipesi puuhun nähdäkseen Jeesuksen, joka oli tulossa sitä tietä. Tultuaan sille kohtaa Jeesus katsoi ylös ja sanoi: "Sakkeus, tule kiireesti alas. Minä tunnen sinun pahat tekosi. Olet ottanut lahjuksia ja pettänyt isänmaasi asettumalla roomalaisten palvelukseen. Turha sinun on puissa kiipeillä." Sen sanottuaan Jeesus meni tiehensä ja paransi matkalla kaksi sokeaa.

Isonen kysyy, onko tässä kertomuksessa jotain outoa. Pitääkö se yhtä sen kanssa mitä tiedämme Jeesuksesta?

Jokainen ryhmän jäsen kirjoittaa ehdotuksensa siitä miten kertomus mahtaa kuulu Raamatun mukaisesti. Tämän jälkeen luetaan teksti Uudesta testamentista sen oikeassa muodossa.

Luuk. 19: 1 - 10

Jae 2

Isonen selittää, mistä kahdesta syystä publikaaneja eli veronkantajia halveksittiin ja pidettiin huonoina ihmisinä. Mikä olisi Sakkeuksen nykyaikainen vastine?

Jae 8

Mieti Sakkeuksen ammattia ja pohdi, millaiset mahdollisuudet hänellä oli käytännössä maksaa velkansa takaisin.

Keskustelukysymyksiä:

Raamatunkohta kertoo, että mahdottomassakin tilanteessa oleva ihminen voi saada Sakkeuksen tavoin Jumalalta anteeksi.

- Mainitse ihmisiä, jotka tuntuvat niin pahoilta, että on vaikeaa ajatella Jumalan anteeksiannon kuuluvan heillekin (Hitler, Stalin, Breivik, sarjamurhaaja, joku koulusurmaaja, pedofiili...).

Päästäisitkö heidätkin taivaaseen? Päästääkö Jumala?

- Muistele omasta elämästäsi tilanteita, joissa olisit ansainnut rangaistuksen, mutta sait täysin anteeksi. Lapsuudesta voisi löytää hyviä esimerkkejä.

- Voiko ihminen elää loputtomasti huonolla omallatunnolla? Onko esimerkiksi lapsuudessasi ollut kokemuksia, että huono omatunto on tehnyt elämäsi aivan sietämättömäksi?

- Elämän vaikeudet johdattivat Sakkeuksen siihen, että hän sai Jeesukselta apua. Turvautuuko ihminen juuri hädässä Jumalaan? Millaisissa tilanteissa Jumalalta tavataan hakea apua? Miksi tämä apu tuppaa unohtumaan, kun hätä on ohi?

- Sakkeus oli petkuttanut ihmisiä tullimaksuissa ja sillä tavoin riistänyt heitä. Entäs me suomalaiset? Keitä me olemme riistäme huonoilla ostoksilla. Onko lenkkarit jätettävä ostamatta, jos ne on tehty lapsityövoimalla? Saako ostaa halvalla tuotteen, jonka hiilijalanjälki on iso?

- Mitäpä jos, jos ihmiset antaisivat Sakkeuksen tavoin puolet omaisuudestaan köyhille? Mitä omassa elämässäsi tarkoittaisi, että luopuisit puolesta omaisuudestasi tai perheesi luopuisi? Kuinka paljosta voisi luopua, jos ei aivan puolesta?

Sakkeuksen elämänmuutos aiheutti muissa ihmisissä ristiriitaisia tunteita.

- Mitä mieltä olet ajatuksesta: "Hyvä ystävä ei niinkään ole se joka lohduttaa sinua surussa vaan se joka iloitsee sinun kanssasi, kun sinulle on tapahtunut jotain hyvää"?

- Millä tavoin ihmiset suhtautuvat, jos jollekulle tapahtuu jostain todella hyvää. Onko rinnalla enemmän kadehtijoita vai myötoitoisjoita?

- Luokallasi on tulossa uusi oppilas, jolla on entuudestaan epäilyttävä maine. Annatko sen vaikuttaa itseesi? Kerro esimerkkejä, joiden huono maine ei olekaan ollut aivan totta?

- Mitkä asiat luovat ihmisistä vääriä ennakkoluuloja? Millaisia vääriä ennakkokäsityksiä sinulla on ollut?

- Kerro tapauksista, joissa omat ennakkoluulosi ovat olleet vääriä.

- Miten Sakkeuksen elämä mahtoi nyt muuttua, kun hän ei enää tuntenutkaan itseään syylliseksi?

SYNTINEN NAINEN

Raamatuntutkiskelu:

Luetaan "vastaevankeliumi":

Fariseukset toivat paikalle naisen, joka oli joutunut kiinni aviorikoksesta. He sanoivat: "Mooses on laissa antanut määräyksen, että aviorikokijat on kivitettävä. Mitä sinä sanot?" Jeesus katsoi naiseen ja vastasi: "Älkää suotta surmatko häntä vaan ajakaa hänet ikuisen maanpakoon. Niin hänen kohtalonsa on vielä kurjempi kuin se, että hänet kivitettäisiin hengiltä. Näin te voitte rangaista häntä lain mukaan syyllistymättä itse veritekkoon."

Isonen kysyy, onko tässä kertomuksessa jotain outoa. Pitääkö se yhtä sen kanssa mitä tiedämme Jeesuksesta?

Jokainen ryhmän jäsen kirjoittaa ehdotuksensa siitä miten kertomus mahtaa kuulu Raamatun mukaisesti. Tämän jälkeen luetaan teksti Uudesta testamentista sen oikeassa muodossa.

Joh. 8. 1 - 11

Jakeet 4 ja 5: Jeesus pyritään selvästi saamaan tukalaan tilanteeseen. Millä tavoin hänelle esitetty kysymys on hankala vastattavaksi?

Jae 8

Jeesus käyttäytyy tässä hyvin viisaasti ja armeliaasti vastustajaan kohtaan. Miten hän oikein osoittaa ihmistuntemustaan?

Jakeet 10 ja 11

Jeesuksen sanat ovat täynnä anteeksiantoa, vaikka hän ei nimenomaisesti puhu anteeksiannosta. Miten hän ilmaisee anteeksiantonsa?

Keskustelukysymyksiä:

- Vaikea tilanne johdatti naisen siihen, että hän sai Jeesukselta apua. Pitääkö yleensäkin paikkansa, että juuri hädän hetkellä ihminen turvautuu Jumalaan? Mainitse elämästä sellaisia tilan-

teita, missä tavataan hakea Jumalan apua.

- Nainen on yksin syyttäjiensä keskellä. Oletko itse ollut tilanteessa, jossa kaikki ovat sinua syyttäneet? Miten olet selvinnyt tilanteesta?

- Mooseksen lain mukaan aviorikoksesta seurasi kuolemantuomio. Kuinka paha on perheenisä pettää äitiä tai toisin päin. Entä se kun tyttö- tai poikakaveri pettää?

- Keksi esimerkkejä siitä, että toisia ihmisiä moititaan juuri siitä, mihin itsekin ollaan syyllisiä. Miksi toisen ihmisen virheet on niin helppo huomata?

- Millaisia vikoja sinun on vaikea hyväksyä muissa ihmisissä? Osaatko antaa niitä anteeksi? Entä osaatko antaa anteeksi omat vikasi?

- Naisen rikoskumppania ei näy missään. Kohdellaanko nykyäänkin naista tällaisessa asiassa ankarammin kuin miestä? Vai onko pikemminkin niin, että ainakin koulussa pojista tehdään helpommin syyllisiä?

- Jeesus järjesti vastustajilleen kunniallisen perääntymisen. Hän päästi heidät menemään ilman, että he joutuivat nöyryytetyiksi. Mieti esimerkiksi koulusta tai kotoa tilanteita, missä ihmisen nöyryyttäminen estää tekemästä sovintoa, kun on oman kunniansa tähden pidettävä jääräpäisesti kiinni omasta kannastaan.

- Jeesus oli kumartuneena maahan, kun vastustajat poistuivat paikalta. Mieti, miksi valta-asemaansa korostava ihminen (esim. tuomari) aivan konkreettisesti istuu alaistensa yläpuolella. Miten tilanne muuttuisi, jos hän istuutuisi samalle tasolle?

- Tapahtuma sijoittuu juhlan jälkeiseen aamuun. Mieti suomalaisia juhlia. Mitkä niistä ovat täynnä aidointa iloa? Mitkä ovat sellaisia, että ihmiset vain teeskentelevät hilpeyttä? Millaista onnettomuutta niiden takana voi olla? Mikä on oma suosikkijuhlasi?

- Muistele evankeliumien kertomuksia. Keitä muita halveksittuja ja vähäarvoisia ihmisiä liikkui Jeesuksen seurassa? Ketkä olisivat nykyään näitä halveksittuja ja hylättyjä? Jos Jeesus eläisi tätä aikaa ja menisi halveksittujen ihmisten seuraan, minne hän menisi?

VAIHTOEHTOKÄSITTELY

Ensin luetaan jompikumpi Raamatun teksteistä, käsitellään niihin liittyvät tutkiskelut ja otetaan esille kaksi tai kolme keskustelukysymystä, jotka liittyvät halveksittujen kohtaamiseen. Tämän jälkeen ryhmä menee jonkin leirialueelle ja tekee kertomuksen sisältöä ilmentävän alttarin, niin että syrjittyjen ihmisten kohtalo tulee ajatelluksi.

Altari on pöytä tai muu (luonnon)rakennelma, jossa ihmiset voivat rukoilla. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota paikan valintaan.

Välttämätöntä esineistöä ovat ainakin Raamattu ja kynttilät. Lisäksi alttarissa pitäisi olla:

- alttaritaulu, joka on kollaasi sanoma- ja aikakauslehtien sivuilta tai itse piirretty tai muotoiltu kuva

- käsitellyistä teksteistä poimittu raamatunlause, joka on kirjoitettu tyylikkäästi pahville

- hylättyjen ihmiset puolesta kirjoitettu rukous, joka niin ikään on kirjoitettu tyylikkäästi

- aiheeseen sopivia luonnonaineksia ja muuta asiaan liittyvää sen mukaan kuin mielikuvitusta riittää

Kun altari on saatu valmiiksi, ryhmänohjaajan johdolla hiljennytään kokoontumisen päätteeksi, luetaan raamatunteksti ja yhdessä suunniteltu rukous. Mahdollisesti koko rippikoulu on tällöin mukana.

5. JEESUKSEN VERTAUKSET

PERUSIDEA

Sovelletaan yhtä Jeesuksen vertausta nykyelämään.

ENNAKKOVALMISTELUT

1) **Iosten palaverissa perehdytään taustatietoihin ja valitaan työskentelytapa.**

2) **Hankitaan tarpeet mahdollisen vaihtoehtokäsittelyn sarjakuvaa varten.**

TOTEUTUS

1) Normaalikäsittely

- Käydään läpi kertomus laupiaasta samarialaisesta, pohditaan keskustelukysymyksiä ja mahdollisesti tehdään niihin liittyvä kirjoitustehtävä.

2) Vaihtoehtokäsittely

- Tehdään laupiaan samarialaisen pohjalta sarjakuva tai näytelmä.

KRITIIKKI

Iosten kanssa keskustellaan siitä, kuinka ryhmätunti sujui.

TAUSTATIEDOT

Jeesuksen opetusten mieleenpainuvuus selittyy suurelta osin sillä, että hän kertoi hyviä tarinoita, vertauksia. Ne ovat säilyttäneet ajankohtaisuutensa, koska jokainen sukupolvi voi tulkita niitä omaan elämäntilanteeseensa ja löytää niistä uusia näkökulmia.

Vertaukset liittyivät jokapäiväiseen elämään. Niiden sanasto oli tuttua kalastajille, maanviljelijöille, kauppiaille, rakennusmiehille ja hääjuhlien viettäjille. Nykyihmisillekin ne ovat yllättävän tajuttavia, vaikka joidenkin vertausten ymmärtämistä auttaa ratkaisevasti, jos saa lisätietoa Jeesuksen ajan elämästä.

Nyt käsiteltävän Laupias samarialainen -vertauksen ohella tunnetuimpia vertauksia ovat kertomukset tuhlaajapojasta, kylväjästä, kadonneesta lampaasta, leivisköistä eli talenteista, kuninkaan pojan häistä, rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta, fariseuksesta ja publikaanista ja vertaus viinitarhan työmiehistä.

Laupias samarialainen Luuk. 10: 29-37

Kertomus laupiaasta samarialaisesta on ainoa Jeesuksen vertaus, jossa tapahtumat sijoittuvat tiettyyn maantieteellisesti nimettyyn ympäristöön. Jeesuksen mielessä ei ollut mikä tahansa tie, vaan nimenomaan Jerusalemin ja Jerikon hyvin vaarallisena pidetty väli.

Tie oli tunnettu jyrkkyydestään, louhikkoisuudestaan ja asumattomuudestaan ja vaarallisuudestaan. Jo pelkästään matkalle lähteminen oli jonkinlainen osoitus rohkeudesta. Kivien ja mutkien takana saattoi väijyä rosvojoukko. Kulkijoiden tunnelmista voi saada käsityksen, jos ajattelee jossain etelän maissa liikkuvia rekkakuskeja, jotka pelkäävät tiesulkuja ja niiden takana piileskeleviä maantierosvoja.

Tämän pohjalta ei ole helppo tuomita kahta ohikulkijaa, jotka eivät pysähtyneet auttamaan. Toinen heistä oli pappi ja toinen

oli leeviläinen eli alempi temppelevirkailija. Tietysti he saattoivat kulkea ohi pelkkää välinpitämättömyyttään tai laiskuuttaan, mutta on mahdollista, että he vain pelkäsivät. Maassa viruva mies saattoi olla rosvokoplan syötti, jolla kulkijat houkuteltiin pysähtymään.

Kuitenkin samarialainen mies uskalsi pysähtyä. Hän otti hervottoman miehen ratsunsa selkään ja aloitti vaivalloisen matkan kohti majataloa. Raskaan kuorman kanssa hän antautui jälleen ryöstetyksi tulemisen vaaraan. Lisäksi hän uhraisi tuntemattoman miehen puolesta sekä aikaansa että varojaan. Hänen lahjoittamansa rahasumma, kaksi denaaria, oli huomattava summa. Se vastasi kahden tavallisen työläisen päiväpalkkaa.

Erytynen sanoma on myös sillä maininnalla, että avunantaja oli samarialaisia. Juutalaiset halveksivat heitä sekä rodullisten että uskonnollisten syiden takia. Erimielisyyksiä oli esimerkiksi siitä, oliko Jerusalemin temppele oikeampi jumalanpalveluspaikka kuin samarialaisten Garissim. Toisaalta on huomattava, että vihamielisyys oli molemminpuolista, ja siksi jotkut juutalaiset välttivät matkustamista Samarian kautta.

Jos laupiaan samarialaisen kertomusta yritetään sovittaa nykypäivän Suomeen, voidaan samarialaisen sijasta puhua ehkä mustalaisesta tai somalipakolaisesta.

NORMAALIKÄSITTELY

Ensin ryhmänohjaaja kertoo, että Jeesus puki opetuksensa vertausten eli lyhyiden, iskevien tarinoiden muotoon. Mietitään mitä kaikkia Jeesuksen kertomuksia voidaan palauttaa mieleen. Jos ryhmän jäsenet eivät niitä muista, ohjaaja mainitsee vertauksia. Näistä poimitaan esiin kertomus laupiaasta samarialaisesta Luuk. 10: 29 - 37.

Raamatuntutkiskelu

Pysähdytään seuraavien jakeiden kohdalla:

Jae 30

Katsotaan UT:n takana olevasta kartasta, missä ovat Jerusalemin ja Jeriko. Ryhmänohjaaja selittää maantien laadun ja vaarallisuuden.

Jae 32

Ryhmänohjaaja selittää mikä on leeviläinen.

Jae 33

Ryhmänohjaaja selittää, millaista kansaa samarialaiset olivat.

Jae 35

Ryhmänohjaaja selittää, kuinka suuri raha oli kaksi denaaria. Mitä se olisi nykyrahassa?

Keskustelukysymyksiä:

Kuvittele tilanne, että joku kaverisi joutuu lauontaina Tampelella Koskikeskuksessa jonkin nuorisoujoukon uhkailemaksi.

- Miten ympärillä olevat käyttäytyvät? Entä sinä?

- Mikä mahdollisesti estää menemästä apuun?

- Vaikuttaako auttamishaluusi se, kuka on joutunut vaikeuksiin? Autatko helpommin ystäväsi kuin ventovierasta? Miten valitset ketä autat?

- Mitä ajattelisit kavereistasi, jos nämä olisivat hädän tullen jättäneet sinut yksin ja ilman apua?

- Kuinka paljon olisit itse valmis uhrautumaan kaverisi puolesta? Haittaisiko että vaatteesi sotkeentuisivat vereen? Miten paljon vaikuttaisi se, että oma terveytesi tai henkesi olisi uhattu-na?

- Miten tilanne muuttuisi, jos edellä keskustellut asiat tapahtuisivat Pirkkalassa? Tai voiko siellä ylipäänsä joutua vaikeuksiin?

Laupiaan samarialaisen kertomusta voidaan soveltaa myös kansojen välisiin suhteisiin.

- Miksi rikkaat maat eivät auta köyhiä omalla rikkaudellaan?

- Vaikuttaako auttamishaluumme se, millainen kansa on joutunut ahdinkoon? Onko lähellä olevia helpompi auttaa? Virolaisia-ko mieluummin kuin etiopialaisia? Entä irakilaiset?

- Kuinka paljon olisit valmis laskemaan omaa elintasoasi, jos voisit olla varma että uhrautuessasi koko ihmiskunta saisi riittävän toimeentulon?

- Rautavaara on 1 Suomen köyhin kunta Pohjois-Savossa. Rautavaaran seurakunta lahjoitti köyhyden torjuntaan yhteisvastuukeräykseen 2018 eniten koko Suomessa. 6,52 € jäsentä kohden. Koko maan vastaava luku 0,80 €. Miten selität?

Jeesuksen vertaus opettaa myös sitä, millä tavoin kristittyjen olisi suhtauduttava vieraisiin kansoihin. Samarialaiset olivat Jeesuksen ajan juutalaisten silmissä vierasta kansaa, jonka tapoja oudoksuttiin.

- Miten suhtautuisit, jos saisit nyt kotona tietää, että perheenne muuttaa kohta konfirmaation jälkeen pysyvästi Ruotsiin. Lähitiskö mukaan vai koettaisitko selviytyä yksinäsi?

- Kuvittele, että Pietarin lähellä räjähtäisi Tshernobylin tavoin ydinvoimala eikä Suomessa voisi enää asua. Mihin maahan haluaisit muuttaa? Miten siellä mahdolltaisiin suhtautua suomalaisiin pakolaisiin?

- Ajattele kansoja, joiden tavat ja tottumukset voivat olla suomalaisten mielestä joskus kummallisia. Mieti mitä esimerkillistä niiden kulttuurissa tai elämäntavassa voi olla. Oletko itse joskus tavannut tällaisia ihmisiä?

- Pirkkalaankin on otettu muutamia pakolaisia. Mitä mieltä olet tästä päätöksestä? Miten heihin on suhtauduttu? Millaiset ihmiset heitä ovat vastustaneet, millaiset kannattaneet? Mitä hyvää tulee maahanmuuttajien mukana? Mitkä ovat suurimmat ongelmat?

VAIHTOEHTOKÄSITTELY

Ensin ryhmänohjaaja kertoo, että Jeesus puki opetuksensa vertausten eli lyhyiden, iskevien tarinoiden muotoon. Mietitään mitä kaikkia Jeesuksen vertauksia voidaan palauttaa mieleen. Jos ryhmän jäsenet eivät niitä muista, ohjaaja mainitsee vertauksia. Näistä poimitaan esiin kertomus laupiaasta samarialaisesta Luuk. 10:30 - 37. Luetaan tämä kertomus ja pysähdytään seuraavien jakeiden kohdalla:

Jae 30

Katsotaan UT:n takana olevasta kartasta, missä ovat Jerusalem ja Jeriko. Ryhmänohjaaja selittää niiden sijainnin, korkeuseron, maantien laadun ja sen vaarallisuuden.

Jae 32

Ryhmänohjaaja selittää mikä on leeviläinen.

Jae 33

Ryhmänohjaaja selittää, millaista kansaa samarialaiset olivat.

Jae 35

Ryhmänohjaaja selittää, kuinka suuri raha oli kaksi denaaria. Mitä se olisi nykyrahassa?

Soveltuvien osien voidaan käsitellä kahta tai kolmea normaali-käsittelyn keskustelukysymystä, minkä jälkeen tehdään **sarjakuva tai näytelmä** laupiaasta samarialaisesta niin että vertaus sijoitetaan nykyaikaan. Tarkista että otetaan huomioon seuraavat asiat:

- Tapahtuma sijoittuu johonkin vaaralliseen paikkaan, levottomaan kaupunkiin tai asumattomalle seudulle.

- Uhrin kohdalle osuu hyvämaineisia, kunnollisia ihmisiä jotka eivät kuitenkaan uskalla tai halua auttaa.

- Vihdoin paikalle tulee joku sellainen ihminen, jota normaalisti halveksitaan tai vähätellään.

- Tämä auttaja vaarantaa oman turvallisuutensa ja uhraa myös varojaan onnetoman hyväksi niin paljon, että joutuu luopumaan kahden päivän palkasta.

Näytelmät esitetään joko ryhmätunnin päätteeksi tai iltaohjelmassa.

6. JEESUKSEN TUNNUSTEOT

PERUSIDEA

Pohditaan Uuden testamentin ihmekertomuksia.

ENNAKKOVALMISTELUT

1) Isosten palaverissa perehdytään taustatietoihin ja valitaan käsiteltävä teksti ja työskentelytapa.

2) Mahdollista vaihtoehtokäsittelyä varten monistetaan ryhmän jäsenille tehtävä sivu ja leikataan se sopivankokoisiin osiin.

TOTEUTUS

1) Normaalkäsittely:

- Luetaan valittu teksti, käydään läpi raamatuntutkiskelukysymykset ja pohditaan keskustelukysymyksiä.

2) Vaihtoehtokäsittely

- Kootaan pienistä tekstipaloista leipäihmekertomus.

KRITIIKKI

Isosten kanssa keskustellaan siitä, kuinka ryhmätunti sujui.

TAUSTATIEDOT

Evankeliumeissa kerrotaan kymmenistä tapauksista, joissa Jeesus silminnäkijöiden mielestä teki ns. ihmeitä. Tosin sana "ihme" on hieman harhaanjohtava, koska UT:ssa puhutaan lähinnä "tunnusteista", "merkeistä" tai "voimallisista teoista".

Erilaisista tunnusteista kaikkein helpoiten selitettäviä ovat Jeesuksen parannustyöt. Puolueettomat tutkijat ovat yleisesti sitä mieltä, että Jeesus oli vähintään poikkeuksellisen hyvä lääkäri. Monet parantamiskertomukset saavat tukea myös nykyaikaiselta lääketieteeltä. Nykyään on huomattu, että monet ruumiilliset sairaudet pohjautuvat henkisen tasapainon järkkymiseen. Tunnetuimpia tämän lajin sairauksia on mahahaava.

Uusi testamentti ei tulkitse Jeesuksen tunnustekoja kuitenkaan lääkärin työksi vaan toiminnaksi, jossa Jumala osoittaa poikkeuksellisella tavalla voimansa. Viimeistään kertomukset vetten päällä kävelemisestä ja kuolleiden herättämisestä jäävät tavallisen ihmisjärjen kannalta käsittämättömiksi. Kristityt ajattelevat, että Jumala voi toimia myös ihmisymmärryksen ylittävällä tavalla.

Toisaalta on syytä huomata, että Uudessa testamentissa on kohtia missä varoitetaan ihmetempuihin perustuvasta uskosta. Lujaa usko on kokonaan muuta kuin sitä, että suostuu pitämään totena kaikkein kummallisimmat kertomukset. Lujaa usko ei ole herkkäuskoisuutta, vaan päinvastoin se on myös tervettä epäilyä.

Jeesus parantaa Beetsatan lammikolla Joh. 5: 1 - 18

Tapahtumapaikka on kylpylä, joka sijaitsi Jerusalemissa Lammasportin lähellä. Laitos oli tarkoitettu ennen muuta terveitä ja hyvintoimeentulevia varten, mutta siellä oli myös sairaita ja kerjäläisiä. Kertomuksesta näkee, että taikauskaisesti ajateltiin vain yhden ihmisen voivan parantua veden kuohumisen jälkeen. Näin veteen oli ehdittävä ensimmäisenä.

Kertomuksesta ei paljastu, mikä oli miehen sairauden tarkka laatu, mutta ainakaan sokea hän ei ollut. Oleellista oli, että hän

oli kärsinyt vaivaansa kolmekymmentä kahdeksan vuotta ja että hän oli ilmeisen parantumaton. Jeesus ei auttanut miestä veteen vaan käytti vain parantavaa sanaansa. Vastakkain asetetaan miehen toivoton, elämän mittainen ponnistelu ja Jeesuksen tuoman avun vaivattomuus. Yksi lause sai aikaan sen, mihin vuosikymmenetkään eivät olleet riittäneet.

Parantamiskertomukseen liittyy toinen kertomus, mikä puhuu Jeesuksen ja juutalaisten johtajien välisen rikkoontumisesta. Johanneksen evankeliumissa on tällä kohtaa selvä käänne. Aiemmin on kerrottu siitä, kuinka Jeesus oli saavuttanut mainetta monilla paikkakunnilla, mutta nyt häntä alettiin vainota.

Jeesus ruokkii viisituhatta miestä Mark. 6: 30 - 44

Kuvaus viidentuhannen miehen ruokkimisesta poikkeaa Markuksen ihmekertomusten yleisestä kaavasta. Tavalliseen tapaan ei kerrota väkijoukon hämmästyksestä eikä puhuta silminnäkijöiden todistuksesta. Evankelista itse on tulkinut tapahtumat hyvin vertauskuvallisesti, ja tämän vuoksi kertomusta ei pidä selittää järjelemällä.

Kirjoittaessaan tapahtumasta Markuksen mielessä oli kaiken aikaa alkukristillinen jumalanpalvelus. Hän ymmärsi erämaan suuren joukkoaterian kristillisen ehtoollisenvieton esikuvaksi. Vähäisellä ruokamäärällä ravittiin iso kansanjoukko ja kaikki tulivat kylläisiksi.

Varsinaisen tunnusteon lisäksi raamatunkohdassa on monia muita kiinnostavia kohtia. Siinä kerrotaan esimerkiksi Jeesuksen väsymyksestä ja levon tarpeesta ja hänen pyrkimyksistään vetäytyä yksinäisyyteen ja omaan rauhaan. Myös Vanhan testamentin luomiskertomuksessa sanotaan, että seitsemäntenä päivänä Jumala lepäsi. Niinpä kristityt voivat ajatella, että levontarve ei ole heikkoutta vaan elämän luonnollista rytmiä.

NORMAALIKÄSITTELY

Jeesus parantaa Beetsatan lammikolla Joh. 5: 1 - 18

Raamatuntutkiskelu

Pysähdytään seuraavien jakeiden kohdalle.

Jae 7

Millä tavoin tämä kohta todistaa eräänlaisesta taikauskosta?

Jae 16

Mainitse muita raamatunkohtia jotka kertovat siitä, että Jeesus toimi vastoin juutalaisten normaaleja sääntöjä ja tapoja.

Keskustelukysymyksiä

Tapaus on jollain lailla selittämätön, mutta sitä voi tietysti koettaa selittää järjellisesti.

- Keksi ihmeelle luonnollisia selityksiä.

- Mitkä seikat puhuisivat näitä luonnollisia selityksiä vastaan?

- Mikä on sinun mielestäsi ihme? Onko poikkeuksellisen hyvää lääkäri ihmeiden tekijä? Onko sinulle tapahtunut asioita, joita et osaa mitenkään selittää?

- Millaisista ihmeparantumisista olet kuullut tai lukenut?

- Mieti ihmisaistien rajoja. Mitä asioita silmämme tai korvamme eivät kykene havaitsemaan? Miten mahtaa olla tulevaisuuden

laita? Onko olemassa asioita, joita tiede ei koskaan selvitä?

- Millä tavoin ihmeidentekijät voivat huijata ihmisiä? Millaisia ihmisiä he saavat uhreikseen?
- Mitä eroa on herkkäuskoisuudella ja lujalla uskolla?

Kertomuksessa näkyy, että veden parantavaan voimaan suh-
tauduttiin taikauskaisesti.

- Keksi esimerkkejä taikauskosta ja huijaushoidoista. Miten ne vaikuttavat ihmisten elämään.
- Kerro mielipiteesi ajatuksesta: "Minäkin uskoisin Jumalaan, jos vain näkisin jonkin ihmeen."

- Jos kuulisit sairastavasi kuolettavaa tautia, alkaisitko etsiä ihmeparantajaa vai yrittäisitkö vain sopeutua osaasi?

Kertomuksen mies oli sairastanut 38 vuotta.

- Oletko ollut sairaalassa, missä on parantumattomia pitkäai-
kaissairaita? Millaisia ajatuksia sinussa on syntynyt? Miten pi-
tää toimia, jos mummo tai pappa on täysissä järjissään mutta
pystyy elämään vain makuullaan? Miten hänen elämänsä olisi
järjestettävä?

- Hollannissa armomurha eli euntanasia on sinänsä kielletty,
mutta jos lääkäri valvotusti auttaa potilasta lyhentämään ikään-
sä, lääkäriä vastaan ei nosteta syytetä. Mitä mieltä olet tästä?
Kannatko vai vastustatko?

Toiset Beetsatan sairaat ehtivät parantavaan lammikkoon, toi-
set eivät.

- Kuvittele, että sairaalassa on kaksi potilasta ja heille vain
yksi kummankin tarvitsema kone, joka pelastaa potilaan. Matti
on itse aiheuttanut huonoilla elämäntavoillaan sairautensa, mut-
ta hän on kuuluisa kirurgi, joka ammatitaidollaan pelastaa monia.
Pekka on viiden pienen lapsen isä, joka sairastaa erästä tois-
ta sairautta. Se surmaa hänet joka tapauksessa viiden vuoden
kuluttua. Miten ratkaisisit tilanteen? Kumpaa auttaisit?

Kertomuksessa kiistellään oikeasta sapatin vietosta. Sapatti
luotiin alkuaan päiväksi, jolloin ihminen sai levätä. Vähitellen
siitä kuitenkin tuli kaikkien säädösten takia rasite.

- Keksi meidän elämästämme asioita, jotka alkuaan ja pohjim-
miltaan ovat hyviä ja tarpeellisia, mutta jotka on kuitenkin jos-
tain syystä pilattu. Miten niitä voisi korjata, jotta ne taas palveli-
sivat ihmistä?

- Mitä voisi nykyään tarkoittaa lepopäivän oikea pyhittämi-
nen? Mitä hyviä ja huonoja puolia on siinä, että kaupat ovat avoin-
na myös sunnuntaisin? Tarvitaanko aikoja, jolloin koko Suomi
pysähtyy ja rauhoittuu yhdessä vai onko hyvä, että kaikki saavat
mennä ja touhuta koko ajan mitä haluavat? Olisiko esimerkiksi
joulunpyhät kertakaikkisesti rauhoitettava kaupankäynniltä?

- Miten rippikoulu muuttuisi, jos se olisi muuten aivan sellais-
ta kuin se on, mutta siitä otettaisiin pois hartauselämä?

Jeesus ruokkii viisituhatta miestä Mark. 6: 30 - 44

Raamatuntutkiskelu

Pysähdytään seuraavien jakeiden kohdalle.

Jae 31

Mikä Raamatun alkulehdillä kuvattu luomiskertomuksen päi-
vä tulee tästä jakeesta mieleen?

Jae 37

Oppilaat eivät käsittäneet Jeesuksen aikomuksia. Mikä mah-
toi vaikuttaa siihen, että he olivat niin ymmärtämättömiä?

Jae 41

Sanat muistuttavat kovasti niitä sanoja, joita on käytetty kris-
tillisessä jumalanpalveluksessa aina alkukirkon ajalta asti. Mihin
jumalanpalveluksen osaan nämä sanat liittyvät?

Keskustelukysymyksiä

Tapaus on jollain lailla selittämätön, mutta sitä voi tietysti
koettaa selittää järjellisesti.

- Keksi ihmeelle luonnollisia selityksiä.
- Mitkä seikat puhuisivat näitä luonnollisia selityksiä vastaan?

- Mikä on sinun mielestäsi ihme? Onko poikkeuksellisen hyvä
lääkäri ihmeiden tekijä? Keksi omasta elämästäsi tapahtumia,
jotka ovat suuresti hämmästyttäneet sinua. Miten mahtaa olla
tulevaisuuden laita? Onko olemassa jotain, mitä tiede ei koskaan
selvitä?

- Millaisista ihmeparantumisista olet kuullut tai lukenut?
- Mieti ihmisaistien rajoja. Mitä asioita silmämme tai korvam-
me eivät kykene havaitsemaan?
- Millä tavoin ihmeidentekijät voivat huijata ihmisiä? Millai-
sia ihmisiä he saavat uhreikseen?
- Mitä eroa on herkkäuskoisuudella ja lujalla uskolla?
- Mitä mieltä olet ajatuksesta: "Minäkin uskoisin Jumalaan,
jos vain näkisin jonkin ihmeen."

- Ruokkimisihme kertoo siitä, että vähästä alusta voi syntyä
suuria tuloksia. Osaatko mainita esimerkkejä siitä, että ihan pik-
ku juttu onkin saanut yllättävän paljon hyvää aikaan?

- Jeesus sanoo vertauksessa: "Antakaa te heille syötävää."
Keille meidän olisi tänään annettava syötävää?

Jeesus hakeutui "autiolle seudulle yksinäisyyteen".

- Missä sinä tapaat rauhoittua?
- Tuntuuko sinulta, että joidenkuiden nuorten valmentajat tai
opettajat vaativat liian paljon?
- Millä tavoin huonon koulumenestyksen syynä voi olla se,
ettei ihminen osaa levätä? Onko mahdollista että tekee koulu-
läksyjä liian ahkerasti, jopa niin ahkerasti että siitä on itse kou-
lunkäynnille haittaa? Mitä liian tunnollisen oppilaan pitäisi teh-
dä? Kannattaako kokeisiin lukea vielä puolenyön jälkeen?
- Miten rippileirillä voisi huolehtia siitä, että saa olla päivit-
tään vähän aikaa myös yksin? Vai onko se tarpeellista?
- Miten rippikoulu muuttuisi, jos se olisi muuten aivan sellais-
ta kuin se on, mutta siitä otettaisiin pois hartauselämä?

VAIHTOEHTOKÄSITTELY

Seuraavalla sivulla on päivän aiheeseen liittyvä raamatunteksti.
Ennen ryhmätuntia se liimataan pahvialustalle, pilkotaan pieniin
osiin, palaset sekoitetaan niin että ne voidaan yhdessä koota jäl-
leen oikeaan asuun. Tehtävää ennen ryhmänohjaaja voi muistut-
taa siitä, että evankeliumien kirjoittamisessakin on ollut kyse
tunnettujen kertomusten, opetusten ja Jeesuksen sanojen yhteen
liittämisestä. Tehtävän jälkeen katsotaan, millainen teksti on raa-
matullisessa muodossaan (Mark. 6: 30 - 44).

Lopuksi käsitellään muutamaa keskustelukysymystä, jotka
käsittelevät leipäihmettä.

Niin he lähtivät veneellä mennäkseen autiolle seudulle yksinäisyyteen.

Mutta heidän lähtönsä huomattiin, ja monet tunsivat heidät.

Ihmisiä tuli juoksujalkaa kaikista kaupungeista

ja väkijoukko ehti maitse perille ennen heitä.

Kun Jeesus veneestä noustessaan näki kaikki nämä ihmiset, hänen tuli heitä sääli

sillä he olivat kuin lammaslauma paimenta vailla.

Hän alkoi opettaa ja puhui heille pitkään.

Kun päivä oli jo illassa, opetuslapset tulivat hänen luokseen

ja sanoivat: "Tämä on asumatonta seutua, ja on jo myöhä.

Lähetä heidät pois, että he menisivät lähiseudun taloihin ja kyliin ostamaan itselleen syötävää."

"Antakaa te heille syötävää", vastasi Jeesus.

He sanoivat hänelle: "Pitäisikö meidän mennä ostamaan kahdellasadalla denaarilla leipiä ja antaa ne heille syötäväksi?"

Jeesus kysyi: "Montako leipää teillä on? Käykää katsomassa."

He tekivät niin ja ilmoittivat: "Viisi, ja kaksi kalaa."

Jeesus käski heidän sijoittaa kaikki ruokakunnittain aterioimaan vihreälle nurmelle.

Ihmiset asettuivat istumaan sadan ja viidenkymmenen hengen ryhmiin.

Sitten hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaaseen ja lausui kiitoksen.

Hän mursi leivät ja antoi palat opetuslapsilleen, ja nämä jakoivat ne kansalle.

Samoin hän jakoi kaikkien kesken ne kaksi kalaa.. Kaikki söivät kyllikseen.

Leiväntähteitä kerättiin kaksitoista täyttä korillista, ja kalaakin jäi.

Aterioimassa oli ollut viisituhatta miestä.

Monistuksessa tarpeellinen tyhjä
sivu.
Kopioi tämäkin muun nipun
mukana.

7. KAVALLUS, TUOMIO, VAPAUS

PERUSIDEA

Mietitään pitkäperjantain tapahtumia Juudaksen, Pilatuksen ja Barabbaan näkökulmasta.

ENNAKKOVALMISTELUT

1) Isosten palaverissa perehdytään taustatietoihin ja valitaan käsiteltävät tekstit ja työskentelytapa.

2) Mahdollista vaihtoehtokäsittelyä varten hankitaan tarpeita matkailuesitteen tekemiseen tai mietitään maastosta tehtävälle sopiva toteuttamispaikka.

TOTEUTUS

1) Normaalkäsittely

- Ensin käydään läpi joko Juudasta tai Pilatusta koskevat kysymykset. Sen jälkeen syvennytään Barabbaan elämäntarinaa, jotta myös ristinsanomien vapauttava puoli tulisi esiin.

2) Vaihtoehtokäsittely

Tehdään kärsimystietä havainnollistava matkailuesite tai suunnitellaan maastoon Jerusalemin kaupungin pienoismalli.

KRITIIKKI

Isosten kanssa keskustellaan siitä, kuinka ryhmätunti sujui.

TAUSTATIEDOT

Tapahtumien kulku

Jeesus pidätettiin Getsemanen puutarhassa, ja samana yönä häntä vastaan alkoi oikeudenkäynti. Ensin häntä kuulusteltiin ylipapin talossa ja sitten juutalaisten neuvoston edessä, missä häntä syytettiin jumalanpilkasta. Aamuvarhaisella hänet vietiin maaherra Pilatuksen luo, ja siellä Jeesus esitettiin kapinoitsijaksi. Pilatus oli kuitenkin haluton tuomitsemaan, ja niin hän lähetti vangin kuningas Herodeksen luo, joka palautti hänet Pilatukselle. Painostuksen edessä tämä taipui kuolemantuomioon. Kansa ei tarttunut Pilatuksen tarjoamaan armahdukseen, vaan valitsi vapauttavaksi mieluummin Barabbaan kuin Jeesuksen.

Jeesus annettiin sotilaiden pilkattavaksi, ja ristinsä poikki puuta kantaen hän raahautui Golgatan kukkulalle, missä hänet nautittiin ristinpuuhun. Kuusi tuntia kestäneen kuolinkamppailun jälkeen hän antoi henkensä.

Tuomiota vastaan äänestänyt neuvoston jäsen Josef Arimatialainen otti ruumiin ristiltä ja hautasi sen kallioluolaan.

Juudas Iskariot

Juudas on niitä Uuden testamentin henkilöitä, jotka ovat jälkipolvissa eniten herättäneet uteliaisuutta ja mielikuvituksellisia tulkintoja. Hänen taustaansa voidaan hieman päätellä lisänimestä ”Iskariot”. Se tulee todennäköisesti Kariotin pikkukaupungista, tai sitten kyseessä on latinasta vääntynyt sana, joka merkitsee tikarimiestä tai vastarintaliikkeen miestä.

Evankeliumit jättävät kavalluksesta monia yksityiskohtia auki. Alkukirkossa ajateltiin lähinnä niin, että kaikki oli tapahtunut vain Vanhan testamentin ennustusten toteutumiseksi. Nykyihmiselle tämä ei kuitenkaan aina riitä, ja siksi kavallukselle on mietitty selityksiä. On huomattu, että esimerkiksi Matteus viittaa Juudaksen rahanhimoa, mutta mahdollista on myös se, että Juudas oli vastarintaliikkeen edustajana pettynyt Jeesuksen poliittiseen saamattomuuteen ja otti yhteyttä vastustajiin saadak-

seen Jeesuksen ryhtymään tositoimeen. Erään teorian mukaan Juudas olisi vain halunnut saattaa Jeesuksen keskusteluyhteyteen juutalaisten johdon kanssa, mutta tämä yritys olisi johtanut epäonnistumiseen.

Edelleen on pohdittu, mikä oli kavalluksen varsinainen sisältö. Sille on useitakin selityksiä: Ehkä Juudas kertoi vangitsijoille paikan missä Jeesus oleili tai paljasti että tämä menisi kotiin vasta pimeään tultua ja olisi otettavissa kiinni. Voi ajatella myös niin, että Juudas kertoi vastustajille Jeesuksen pitävän itseään Messiaana.

Myös Juudaksen oma kuolema saa mielikuvituksen liikkeelle. Tiedot viimeisistä vaiheista kerrotaan eri tavalla. Matteuksen mukaan juutalaiset hallitusmiehet ostivat kavallusrahoilla Veripelloksi kutsutun maa-alueen ja Juudas kuoli hirttäytymällä. Apostolien teot (1: 18,19) kertoo, että Juudas olisi itse ostanut pellon ja kuollut siellä, mutta itsemurhaa ei mainita.

Pontius Pilatus

Pilatus tunnetaan hyvin myös Raamatun ulkopuolisissa kirjoissa. Erään oman aikansa historioitsijan mukaan hän oli ”kova, eikä häntä ollut helppo lepyttää hänen kovapäisyytensä tähden”. Evankeliumit kuvaavat hänet kuitenkin hyvin epäroiväksi mieheksi, joka ei osannut päättää asioita. Ehkäpä hänen asemansa oli vuosien saatossa heikentynyt ja hän oli sen vuoksi menettänyt itsevarmuutensa. Toisaalta evankelistat kenties halusivat todistaa valtaa pitävälle roomalaisille, ettei roomalaisella maaherralla ollut mitään Jeesusta vastaan. Jää arvoitukseksi, kuinka vaarallisena roomalaiset oikein pitivät Jeesuksen aiheuttamaa liikehdintää.

Joka tapauksessa on selvää, että Pilatuksella oli tuomiossa keskeinen rooli, koska juutalaisten suurella neuvostolla ei ollut virallista teloitusoikeutta. Historiallisesti ajatellen juuri Pilatus tuomitsi Jeesuksen kuolemaan. Tätä tosiasiaa ei muuta se, että oikeudenkäynnissä hän kenties kykeni näkemään syytösten keinokeisouden ja koetti toimiakin varovaisen oikeuden-mukaisesti.

Barabbas

Myös Barabbas on saanut esimerkiksi kirjailijat kuvittelemaan niitä yksityiskohtia, jotka Raamatussa jäävät avoimiksi. Lähinnä tiedetään, että hän oli sekaantunut poliittisuonteeseen kapinaan ja tapanut siinä jonkun miehen. Barabbaan sanottiin olleen kuuluisa vanki.

Eräissä Raamatun vanhoissa käsikirjoituksissa Barabbaan koko nimeksi esitetään Jeesus Barabbas. Tämä merkitsee sitä, että kansa olisi joutunut valitsemaan kahden Jeesus-nimisen miehen välillä. Jeesus oli tuolloin tavallinen nimi.

Roomalaisissa ja juutalaisissa lähteissä ei ole ainuttakaan mainintaa sellaisesta käytännöstä, että joka vuosi olisi vapautettu yksi vanki. On mahdollista, että kyseessä oli yksittäistapaus, jonka taustalla olivat ikivanhat juhliin liittyvät ilveilymenot. Niissä rikollisista tehtiin vapaa mies ja narrikuningas.

Joka tapauksessa Barabbaan vapauttaminen herätti kristityissä ajatuksen sijaiskärsimyksistä: murhaaja päästettiin vapaaksi ja Jumalan Poika kärsi hänen rangaistuksensa.

NORMAALIKÄSITTELY

JUUDAS

Raamatuntutkiskelu: luetaan Matt. 26: 14 - 16 ja Matt. 26: 20 - 25 ja Matt. 26: 47 - 49 ja Matt. 27: 3 - 8.

Keskustelukysymyksiä

Juudas petti Jeesuksen, ja sen vuoksi Juudaksesta on tullut eräänlainen kammottavan pahan vertauskuva. Mitä mieltä olet:

- Voiko Juudaksen tekoa antaa anteeksi?
- Onko siinä jotain lieventäviä asianhaaroja?
- Mahtoiko Juudas toimia hetken mielijohteesta vai syvästä harkinnasta?
- Mitä tekisit, jos ystäväsi levittäisi sinusta tietoja, jotka eivät pidä paikkaansa?

Juudas on maailmanhistorian tunnetuimpia ilmiantajia.

- Miten suhtautuisit kaveriin joka toimisi selkäsi takana sinua vastaan?

- Millaiset ihmiset ovat nykyajan Juudaita eli sellaisia ihmisiä, jotka pettävät omat rakkaimpansa tai omat ihanteensa?

Kun kristilliseltä kannalta mietitään itsemurhaa, joudutaan miettimään Juudaksen kohtaloa.

- Oliko oikein että Juudas surmasi itsensä? Perustele kantasi.

- Mitä muita mahdollisuuksia hänellä olisi ollut ratkaista tilanteensa? Miksei hän turvautunut niihin?

- Mitä mieltä yleensä olet itsemurhasta? Onko se jossain tilanteessa oikein vai aina väärin?

- Mieti itsemurhaa omaisten ja ystävien kannalta. Tuleeko heidän kannettavakseen niin suuri taakka, että itsemurhaajan voidaan sanoa päässeen helpommalla kuin hänen läheisensä? Perustele kantasi.

- Mieti kuinka ihminen voi terrorisoida muiden ihmisten elämää uhkailemalla sillä että tekee itsemurhan.

- Pitääkö mielestäsi paikkansa käsitys, että itsemurhalla uhkailija tuskin toteuttaa aikeensa?

- Miten itsemurhan suunnittelijaa voi auttaa?

- Mitä tekisit, jos ystäväsi olisi yrittänyt itsemurhaa?

PILATUS

Raamatuntutkiskelu

Luetaan Joh. 19: 4 - 16

Pilatus koetti vetäytyä tuomarin tehtävästä. Millaisia perusteita hän yritti keksiä päästäkseen jutusta eroon? Mikä oli lopulta se syy, minkä vuoksi hän suostui tuomitsemaan?

Keskustelukysymyksiä

Koko oikeudenkäynnin ajan Pilatus yritti vierittää vastuun jonkun muun niskoille.

- Voimmeko sanoa että juuri Pilatus tuomitsi Jeesuksen kuolemaan? Mikä oli kansan osuus?

- Voiko Pilatuksen puolesta esittää lieventäviä asianhaaroja? Mitä ne olisivat?

- Mitä Pilatus itse ajatteli Jeesuksesta?

Pilatus pesi kätensä eli ilmaisi tekevänsä vain sen, "mikä on välttämätöntä". Missä tilanteissa ihmiset pakenevat sen verukkeen taakse, että "on pakko eikä ole vaihtoehtoa", vaikka vaihtoehtoja todellisuudessa on? Onko elämässä tilanteita, joissa ihmisen on aivan pakko tehdä jotain eikä vaihtoehtoa todellakaan ole?

Kuolemantuomittujen kohtalo on tärkeä kristityille senkin takia, että Jeesus mestattiin.

- Mitä mieltä olet kuolemantuomiosta? Vähentäisikö se rikollisuutta? Perustele kantasi.

- Tarvittaisiinko Suomessa kuolemantuomiota? Mitä vaikutuksia kuolemantuomion käyttöönotolla olisi?

Jeesuksen oikeudenkäynti ei toteuttanut laillisen oikeudenkäynnin mittoja. Tuomaria painostettiin ja uhkailtiin, syytettyä pilkattiin.

- Mainitse kuulemiesi uutisten perusteella maita, missä tuomareita painostetaan niin, että he saattavat olla jopa hengenvaarassa. Miten

pitäisi suhtautua siihen, että joku ei uskalla väkivallan pelon takia todistaa huumeoikeudenkäynnissä?

- Mainitse omasta elämästäsi tapauksia, joissa on selvästi annettu väärä tuomio ja syytön on joutunut kärsimään. Onko kouluksessa vääriä rangaistuksia?

- Monet kirjat ja elokuvat kertovat syyttömän saamasta tuomiosta. Mainitse jokin mieleesi jäänyt. Miksi se jäi mieleen?

- Muistele sitä aikaa, kun olit alle kouluikäinen tai juuri tullut kouluun. Millaiset asiat aiheuttivat muiden pilkkaa?

- Miten pilkkaamista voisi vähentää?

- Millaisissa asioissa olet joutunut uhkailemisen kohteeksi? Miten olet selviytynyt tilanteesta?

- Mieti, millaisissa asioissa ihmiset toimivat toisin kuin tajuaivat sisimmässään oikeaksi.

BARABBAS

Raamatuntutkiskelu

Luetaan Mark. 15: 6 - 15

- Mistä syistä Barabbas oli tuomittu kuolemaan?

Keskustelukysymyksiä

Barabbas oli tehnyt ison rikoksen.

- Oliko hänen tuomionsa mielestäsi oikeudenmukainen?

Äänestettäessä Jeesuksen ja Barabbaan välillä luotiin tilanne, missä joukko käyttäytyi toisin kuin ihmiset ehkä sisimmässään ajattelivat oikeaksi.

- Mieti nykyajasta tilanteita, joissa suuri ihmismäärä käyttäytyy väärin ja joukon mukana ihmiset tekevät toisin kuin sisimmässään halusivat. Oletko itse ollut tilanteessa, jossa olet varmasti tiennyt että joukko toimii väärin, mutta et ole uskaltanut väittää vastaan?

- Millaisia aivan perusteettomia someraivoja olet kohdannut?

- Ruotsalainen kirjailija Pär Lagerqvist on romaanissaan Barabbas kuvitellut, millaista oli Barabbaan elämä sen jälkeen kun hänet oli vapautettu. Hän kuvaa Barabbaan synkkämieliseksi mieheksi. Kerro, millaiseksi sinä kuvittelisit hänen elämänsä.

- Kuvittele, että olisit ollut kahden viikon ajan vankilassa odotamassa kuolemantuomion toteuttamista, ja sitten kuulisit, että sinut vapautetaan. Mitä tekisit ensimmäiseksi, kun pääsisit vapaaksi? Miten tällainen kokemus muuttaa ihmisen elämännäkemyksiä?

Syytön Jeesus kuoli syyllisen Barabbaan puolesta.

- Oletko itse ollut tilanteessa, missä olet kärsinyt syyttömästi jonkun toisen puolesta? Miltä sinusta on silloin tuntunut?

- Kerro tilanteesta, jossa joku toinen on kärsinyt syyttä sinun puolestasi.

- Miten suhtautuisit sattumalta tapaamaasi ihmiseen, joka sanoisi tulleensa juuri vankilasta?

- Suomessa presidentti saa armahtaa tuomitun rikollisen, ja välillä hän on myös käyttänyt tätä oikeutta. Tapana on, että hän ei perustele armahdustaan julkisesti, vaan armahtaa vain. Tarvitaanko tällaista mahdollisuutta, että joku armahdetaan rikoksesta, josta hän on saanut lakiin perustuvan tuomion?

VAIHTOEHTOKÄSITTELY

1. Otetaan esille Raamatun takasivujen kartat ja tutkitaan niistä Jerusalemin kaupunkia.

2. Rakennetaan Jeesuksen aikaisen Jerusalemin kaupunkipohja hiekkata, luonnonaineksista tai talvella lumesta.

3. Perehdytään Jeesuksen kärsimysten seitsemään asemaan ja niihin viittaaviin raamatunkohtiin. Tekstin lukemisen jälkeen kaupunkiin rakennetaan raamatunkohtaa vastaava rakennus tai maastokohta. Koska ajankäytön kannalta ei ole aina mahdollisuutta perehtyä koko tekstiin, sulkeissa on mainittu lyhennetyt versiot.

- Pääsiäisateria Matt. 26: 17 - 29 (17 - 19)

- Öljymäki Matt. 26: 30 - 35 (30 - 32)

- Getsemane Matt. 26: 36 - 50 (36, 37)

- Kaifaksen hallintorakennus Matt. 26: 57 - 68 (57 - 59)

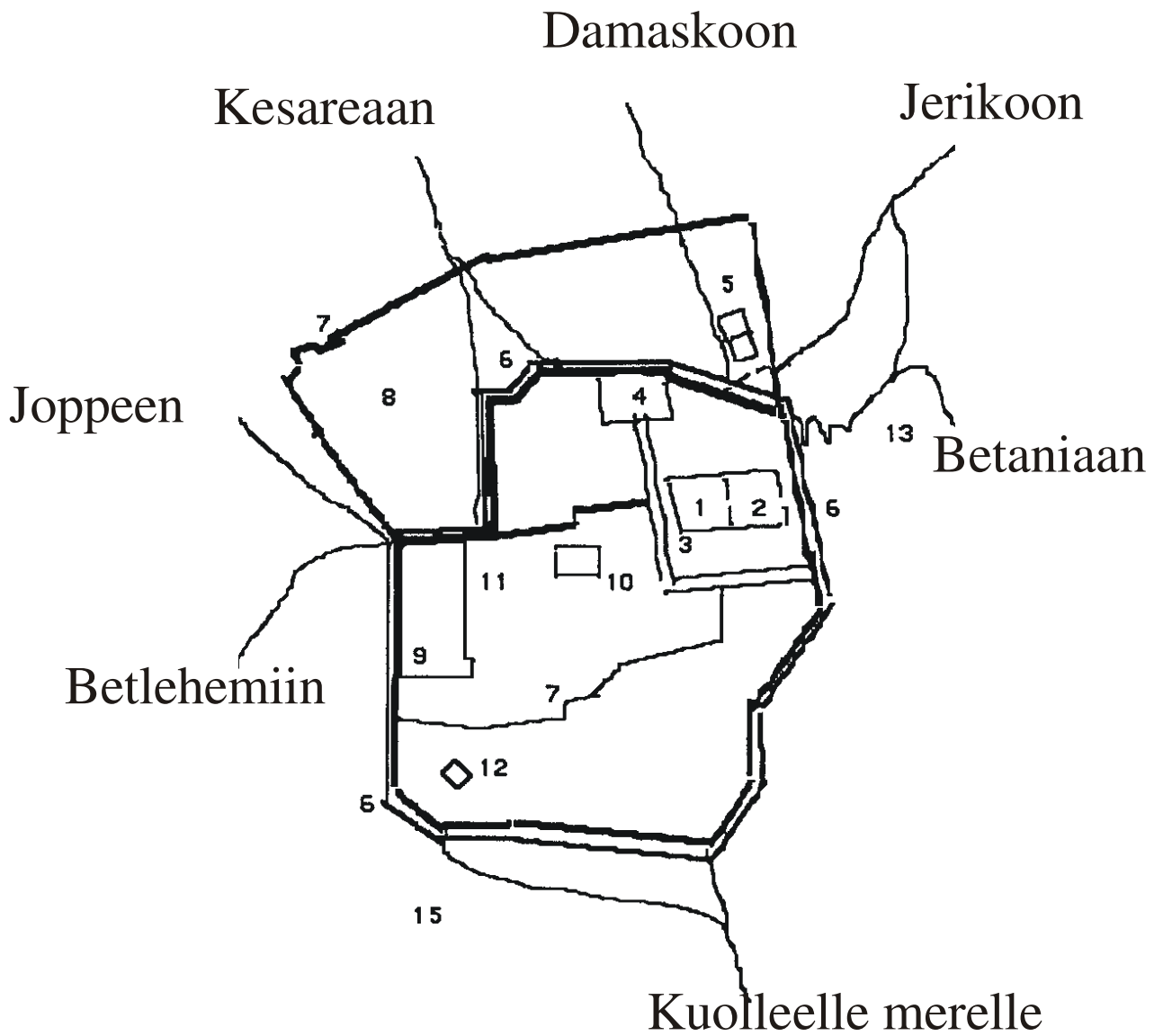
- Pilatuksen palatsi Matt. 27: 11 - 31 (11 - 14)

- Golgata Matt. 27: 32 - 44 (32 - 35)

- Kalliohautaus Matt. 27: 57 - 66 (57 - 60)

4. Tehtävän jälkeen perehdytään muutamiin sopivalta tuntuviin keskustelukysymyksiin.

Jerusaleminki kaupunki

- 1 Tempppelin pyhä
- 2 Tempppelin naisten esipiha
- 3 Tempppelin pakanain esipiha
- 4 Antonian linna
- 5 Beetsatan kirkko
- 6 UT:n aikainen kaupunginmuuri
- 7 Myöhempi kaupunginmuuri
- 8 Golgata

- 9 Pilatuksen hovi
- 10 Herodes Antipaan hovi
- 11 Kivipiha
- 12 Ehtoollisen asettaminen
- 13 Getsemane
- 14 Öljymäki
- 15 Hinnomin laakso

Monistuksessa tarpeellinen tyhjä sivu.
Kopioi tämäkin muun nipun mukana.

8. JEESUKSEN YLÖSNOUSEMUS

PERUSIDEA

Syvennyttään pääsiäisen tapahtumiin.

ENNAKKOVALMISTELUT

1) Isosten palaverissa perehdytään taustatietoihin ja suunnitellaan askartelutehtävän toteuttaminen.

2) Hankitaan puumunia ja maalikyiniä. Jos niitä ei ole saatavilla, voidaan käyttää postikorttitarpeita tai rintamerkeiksi sopivia pahveja.

TOTEUTUS

1) Isonen selvittää pääsiäistapahtumien kulkua.

2) Luetaan raamatunteksti.

3) Käydään läpi tutkiskelukysymykset.

4) Perehdytään keskustelukysymyksiin.

5) Isonen palauttaa mieleen ylösnousemuksen symbolit ja liturgiset värit.

6) Maalataan pääsiäismunat. Vaihtoehtoisesti voidaan tehdä konfirmaatiokutsukortteja tai rintamerkkejä.

KRITIIKKI

Isosten kanssa keskustellaan siitä, kuinka ryhmätunti sujui.

TAUSTATIEDOT

Tapahtumien kulku

Muutammat naiset menivät haudalle varhain sunnuntaiamuna palsamoimaan Jeesuksen ruumista. He huomasivat, että kivi oli poissa haudan suulta ja hauta oli tyhjä. Enkelinäyn perusteella naiset käsittivät, että Jeesus oli noussut kuolleista, ja niin he menivät Jerusalemiin kertomaan opetuslapsille tapahtuneesta, mutta useimmat heistä suhtautuivat epäillen siihen mitä naiset kertoivat.

Pietari meni jonkun toisen nimeltä mainitsemattoman opetuslapsen kanssa haudalle ja totesi sen tyhjäksi. Myös Maria Magdaleena palasi haudalle, missä Jeesus ilmestyi hänelle ensimmäisen kerran. Samana päivänä Jeesus näyttäytyi Pietarille, kahdelle Emmaukseen matkalla olevalle opetuslapselle ja sen jälkeen muille oppilaille Jerusalemissa.

Jeesuksen ilmestykset jatkuivat neljäkymmenen päivän ajan. Tänä aikana hän näyttäytyi mm. 500 oppilaalleen. Näiden neljäkymmenen päivän jälkeen ylösnousemusilmestykset päättyivät siihen, että Jeesus oppilaidensa nähden otettiin taivaaseen.

Mitä ylösnousemuskertomukset todistavat?

Kaikkia kuvauksia Jeesuksen ylösnousemuksesta sävyttää hämmästyksen ilmapiiri. Kukaan ei oikein tunnu ymmärtävän, mitä lopulta on tapahtunut. Niinpä evankeliumien kertomukset eivät pyrikään olemaan tieteellisiä todisteita ylösnousemuksen puolesta. Ylösnoussut ilmestyi vain niille, jotka jo uskoivat häneen, ja mitäpä apua olisi siitä, että meillä olisi valokuvia tyhjästä haudasta tai vartijoiden valallinen lausunto, että enkelit vierittivät kiven. Luultavasti emme kuitenkaan uskoisi sen enempää.

Vaikuttaa siltä, että pääsiäistapahtumia muistelevat evankelistat olivat yhä hämmästyksissään siitä, mitä kerran tapahtui. Merkillisiä asioita oli vaikea ilmaista tavalliselle kielellä. Kirjoitessaan ylösnousemuksesta heidän ei ollut helppoa asettaa tapahtumia tarkkaan aikajärjestykseen eikä sijoittaa niitä tiettyyn maantieteelliseen paikkaan.

Kuitenkin evankelistojen kertomuksilla on vahva todistusvoima. Ne varmistavat sen, että Jeesuksen oppilaat olivat täysin vakuuttuneita Jeesuksen ylösnousemuksesta. Myös kertomus tyhjästä haudasta on puhutellut kristittyjä. Kiistämätön tosiasia on se, että Jeesuksen ruumista ei ole koskaan löydetty, muutenhan ylösnousemus olisi ollut helposti kumottavissa.

Jeesuksen ylösnousemus synnytti koko kristinuskon. Ensimmäisten kristittyjen julistus oli juuri sitä, että Jumala oli herättänyt kuolleista ristiinnaulitun Jeesus Nasaretilaisen.

KÄSITTELY

Isonen selvittää ensin pääsiäistapahtumien kulkua, minkä jälkeen otetaan esille Luukkaan kertomukset.

RAAMATUNTUTKISKELU

Luuk. 24: 1 - 12 ja 24: 36 - 53.

Pysähdytään seuraavien jakeiden kohdalle:

Jae 3

Tässä tapaamme yhden kaikkein vahvimman todisteiden, jota voidaan esittää ylösnousemuksen puolesta. Minkä?

Jakeet 39 - 43

Miten Jeesus todistaa sen, ettei hän ole haamu? Miksi tämän todistaminen on niin tärkeää?

Jae 47

Mikä on tämän raamatunkohdan mukaan kristinuskon tärkein asia? Miten se näkyy ja kuuluu jokaisessa jumalanpalveluksessa?

KESKUSTELUKYSYMYKSIÄ

Muistellessaan pitkäperjantain tapahtumia opetuslapset eivät voineet olla tyytyväisiä itseensä.

- Millaisista asioista he saattoivat tuntea syyllisyyttä?

Jeesuksen ilmestymiseen liittyy anteeksiannon kokemus. Jeesus ei tuominnut oppilaita, jotka ratkaisevina hetkinä olivat nukahtaneet, paenneet ja Pietarin tavoin olivat jopa kieltäneet, että ollenkaan tunsivat Jeesusta.

- Miten Jeesus ilmaisi anteeksiantonsa?

- Miten sinä osoitat oman anteeksiantosi?

- Millä tavoin sinä pyydät anteeksi? Sanotko asian suoraan vai hierotko muuten sopua?

- Mikä vaikeuttaa anteeksipyytämistä?

- Maitse tilanne, missä vain anteeksipyyntö ja -anto voi korjata tilanteen?

- Onko sinun mielestäsi helpompaa pyytää vai antaa anteeksi?

- Onko olemassa asioita, joita sinun on äärimmäisen vaikea antaa anteeksi? Pystytkö luottamaan uudestaan ihmiseen, joka on kerran pettänyt luottamuksesi?

Ylösnousemuskertomukset osoittavat, että opetuslasten oli hyvin vaikea ajatella Jeesuksen kuolemasta uudella tavalla.

- Millaisista asioista sinun on onnistunut muuttaa mielipidettäsi?

- Pysytkö yleensä jääripäisesti kannassasi vai suostutko tunnustamaan, että olet ollut väärässä?

- Oletko itse ollut hautajaisissa? Jos olet ollut, kerro niistä? Onko niissä voinut havaita uskoa siihen, että kuolleen voi vielä tavata taivasten valtakunnassa?

- Ylösnousemus merkitsee kristityille, että kuolemaa ei tarvitse pelätä. Näkyykö tämä ajatus tavallisissa suomalaisissa hautajaisissa?

- Kuvittele hautajaisia, jotka olisivatkin iloinen tilaisuus, missä vain riemuittaisiin siitä että kuolema on voitettu. Millä tavoin ihmiset mahtaisivat suhtautua tällaisiin hautajaisiin?

Heti Jeesuksen kuoleman jälkeen ennen ylösnousemusta hänen oppilaansa olivat niin peloissaan, etteivät uskaltaneet tehdä mitään.

- Millä tavoin pelot rajoittavat ihmisen elämää?

- Millaisia perusteettomia pelkoja on? Millaisia sinulla on? Miten niistä voisi päästä? Voiko niitä oppia voittamaan?

- Millä tavoin vahva usko ylösnousemukseen ja iankaikkiseen elämään voi auttaa elämän vaikeissa tilanteissa?

Pirkkalan uuden kirkon seinillä on seitsemän hiljentymisspaikkaa, joilla olevien taulujen aiheet liittyvät Jeesuksen ristillä lausumiin sanoihin. Vastapainoksi alttarilla on yksinkertainen pilviseinä, joka muistuttaa taivaasta ja jossa voi nähdä myös kuvan kuolleiden ylösnousemuksesta. Jättäisitkö alttariseinän sellaiseksi kuin se nyt on vai pitäisikö sinne sijoittaa jokin kuva, kuten

alttaritaulu, krusifiksi tai kenties jokin valoilla tehtävä muuttuva kuvio?

TEHTÄVÄ

Muna on ylösnousemuksen symboli, koska se on uuden elämän alku vaikka se näyttää kuolleelta. Jokainen maalaa itselleen pääsiäismunan muistuttamaan, että Jeesus elää. Vaihtoehtoisesti voi tehdä rintamerkin tai postikortin, jossa kutsutaan kummit tai isovanhemmat konfirmaatiojumalanpalvelukseen. Isonen kertoo mitä seuraavat kyseeseen tulevat vertauskuvat merkitsevät.

Liturgiset värit

violetti = katumus, odotus

musta = suru (pitkäperjantai)

punainen = Pyhä Henki, marttyyrit eli uskonsa tähden kuolleet ihmiset

vihreä = elämä, toivo

valkoinen = ilo (pääsiäisen varsinainen väri)

Näistä väreistä violetti ja musta eivät sovi pääsiäismuniin.

Ylösnousemuksen symboleja voivat olla:

Tyhjä risti kuvaa sitä, että Jeesus ei jäänyt ristille vaan heräsi kuolleista.

Kolmio jonka keskellä on mahdollisesti silmä kuvaa Jumalan kolminaisuutta ja kaikkinäkevyyttä.

Kala on kreikan kielessä i-kh-th-y-s, ja siinä voi nähdä alkukirjaimet sanoista Iesus Khristos Theou Hyiou Soter eli Jeesus Kristus Jumalan Poika Vapauttaja.

Alfa ja omega eli a ja o ovat kreikkalaisten aakkosten ensimmäiset ja viimeiset kirjaimet. Ne kertovat, että kaikki toteutuu alusta loppuun saakka Jumalan suunnitelman mukaan.

Ankkuri on kuoleman yli ulottuvan uskon ja toivon symboli.

Kruunu on iankaikkisen elämän vertauskuva.

Laiva kuvaa seurakuntaa, jonka Kristus vie iankaikkiseen elämään.

Ruusu kuvaa Kristusta. Niin kuin ruusu herää talven jälkeen, niin Jeesuskin heräsi kuolleista.

9. JEESUS JA OPETUSLAPSET

PERUSIDEA

Syvennyttään Jeesuksen opetuslasten elämään.

ENNAKKOVALMISTELUT

1) Isosten palaverissa perehdytään taustatietoihin ja valitaan käsiteltävät tekstit ja työskentelytapa.

2) Jos vaihtoehtokäsittely (elämäkäyrät) toteutetaan sisällä, sitä varten hankitaan pahvia ja kyniä ja aikakauslehtiä. Ristisanatehtävää varten monistetaan tehtävä sivu.

TOTEUTUS

1. Normaalkäsittely

- Vastataan joko Pietaria tai Tuomasta koskeviin tutkiskelukysymyksiin ja käydään läpi keskustelukysymykset.

2. Vaihtoehtokäsittely

joko:

- Ryhmän jäsenet tekevät ensin elämäkäyrän Pietarin vaiheiden pohjalta ja sen jälkeen omasta itsestään.

tai:

- Tehdään ristisanatehtävä.

KRITIIKKI

Isosten kanssa keskustellaan siitä, kuinka ryhmätunti sujui.

TAUSTATIEDOT

Lähimmiksi oppilakseen Jeesus valitsi kaksitoista miestä, jotka seurasivat häntä hänen julkisen toimintansa ajan. Yksilöinä he eivät paljontaan kiinnostaneet evankeliumin kirjoittajia, ja siksi monista tiedetään vain nimi.

Pietari oli sikäli tärkein hahmo, että Jeesus näki hänessä jotain, minkä ansiosta hän kelpasi oppilasjoukon ja ensimmäisten kristittyjen johtajaksi. Hänen lisäksi jonkinlaista sisäpiiriä olivat Johannes ja Jaakob. He olivat veljeksiä ja kalastajia kumpainenkin. Matteus (Leevi) oli entinen tullimies ja Simon todennäköisesti kuului roomalaismiehittäjiä vastustaneeseen sissiliikkeeseen. Kavalta Juudas Iskariot oli oppilasjoukon raha-asiaihin hoitaja.

Oppilaat esitetään hyvin puutteelliseksi ihmisiksi. He riitelivät, pelkäsivät, olivat kiihkoilijoita, kilpailivat keskenään, heidän uskonsa oli heikko, he eivät ymmärtäneet Jeesuksen opetuksia, he nukahtivat kun olisi pitänyt pysytellä hereillä. Tässä inhimillisyydessään he kuitenkin puhuttelevat meitä: juuri näiden puutteellisten ja virheellisten ihmisten varaan Jeesus uskoi sanomansa levittämisen.

Oppilaiden keskinäisistä erimielisyyksistä kertoo jotain vanha juttu: Erästä raamatuntutkijaa pyydettiin ottamaan selvää, millaisista asioista opetuslapset olivat olleet keskenään yksimielisiä. Huolellisen työskentelyn jälkeen tutkija saattoi sanoa, että hänen tietääkseen yksimielisyyttä oli esiintynyt evankeliumeissa vain yhden ainoan kerran (Matt. 26: 56): "Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänet ja pakenivat."

PIETARI

Pietaria voidaan sanoa koko opetuslapsijoukon johtajaksi, vaikka Jeesuksen eläessä hän ei tätä johtoasemaansa juuri päässyt käyttämään. Joka tapauksessa hän oli oppilaista se, joka on Raamatussa kaikkein eniten esillä, ja oikeastaan hän oli ainoa, josta voidaan evankeliumien pohjalta luoda kokonainen ihmiskuva. Luonteeltaan hän oli monin tavoin ristiriitainen: Hän oli itse varma omasta lujudestaan, mutta monessa tilanteessa hän osoittautui perin heikoksi ihmiseksi. Yhtenä hetkenä hän oli

valmis tekemään Jeesuksen puolesta mitä tahansa, ja kohta sen jälkeen hän unohti kaikki pyhät lupauksensa.

Alkuperäiseltä nimeltään Pietari oli Simon. Jeesuksen hänelle antama lisänimi Keefas tarkoitti kalliota. Kreikan kielessä kallio on taas petra, ja siitä on johdettu miehen nimi Petros, joka on suomen kielessä muuttunut Pietariksi.

Pietari oli ammatiltaan kalastaja. Kotoisin hän oli Kapernaumista. Myös hänen veljensä Andreas oli kahdentoista oppilaan joukossa. Pietarin tiedetään olleen avioliitossa.

Jossain myöhemmissä vaiheissaan hän toimi Rooman seurakunnan johtajana. Vanhan perimätiedon mukaan hän kuoli v. 64 keisari Neron vainoissa pää alaspäin ristiinnaulittuna. Outo kuolinaseto perustui Pietarin omaan toiveeseen: hän ei halunnut kuolla samalla tavoin kuin Jeesus. Hänet kenties haudattiin paikalle, missä sijaitsee nykyisen Vatikaanin Pietarinkirkko.

TUOMAS

Tuomaasta kerrotaan lähinnä sen tapahtuman yhteydessä, mistä hänet yleensä muistetaan: epäilijänä, joka halusi työntää sormensa Jeesuksen haavoihin, koska ei muuten voinut uskoa.

Tuomas on nykyihmistä kiehtova hahmo. Häneen on kenties helpompi samastua kuin kehenkään toiseen opetuslapseseen. On kuitenkin syytä huomata, ettei Tuomas varsinaisesti ollut nykyaikainen epäilijätyyppi, joka suhtautuu elämään viileästi ja luottaa vain tieteen tuloksiin. Älylliseksi pohdiskelijaksi evankeliumit eivät Tuomasta kuvaa, vaan pikemminkin ihmistyyppiä, jolta puuttuu kyky tehdä nopeita johtopäätöksiä.

Joka tapauksessa Tuomaan tarinalla on vahva todistusvoima. Se osoittaa, että jopa Jeesuksen kaikkein lähimmissä seuraajissa oli epäilijöitä, niitä ihmisiä joille usko oli työläs valinta. Tämän perusteella voimme ajatella, että kristilliseen seurakuntaan saavat täysin oikeuksin kuulua nekin ihmiset, joiden on vaikea uskoa ja joiden usko on heikko.

Tuomas on myös sikäli kiinnostava ihminen, että hän pysyi muiden opetuslasten seurassa silloinkin kun epäili. Pysyessään joukon mukana hän löysi lopulta myös uskon.

Tuomaan myöhempiä vaiheita tunnetaan huonommin kuin Pietarin elämää. Hyvin epävarman perimätiedon mukaan hän olisi julistanut evankeliumia aina Intiassa saakka. Hänen kerrotaan saaneen surmansa keihäällä lävistettynä.

NORMAALIKÄSITTELY

PIETARI

Muistele minkä nimisiä opetuslapsia tiedät Jeesuksella olleen. Ota esille opetuslasten luettelo (Matt. 10: 2 - 4) ja tutki sitä. Ryhmänohjaaja selittää, mitä näistä miehistä yleensä tiedetään. **Kysymys:** Millaisista ihmisistä Jeesus olisi koonnut oppilaansa, jos hän olisi tullut maailmaan meidän aikanamme?

Raamatuntutkiskelu

Luetaan seuraavat kohdat

Pietari kutsutaan opetuslapsiksi: Matt. 4: 18 - 20

Pietarin kotona Matt. 8: 14, 15

Pietari lupaa seurata Jeesusta Matt. 26: 31 - 35

Pietari kieltää Jeesuksen: Matt. 26: 69 - 75

Pietari kohtaa ylösnousseen Joh. 21: 15 - 19.

Isonen selittää Pietarin myöhemmät vaiheet.

Keskustelukysymyksiä:

- Millä perusteella voidaan sanoa, että Pietari päätti asioita nopeasti? Onko tällainen päättäminen viisasta? Pitäisikö harkita huolellisemmin? Auttaako päätösten lykkääminen?

- Miten sinä tapaat päättää asioita? Mitä hyvää ja huonoa sinun tavassasi on?

- Millaisia asioita harkitset pitkään?

- Mitä arvelisit itse vastanneesi, jos olisit ollut Pietarin tavoin laskemassa verkkoja veteen ja Jeesus olisi pyytänyt sinua mukaansa?

- Mitä tiedät näiden raamatunkohtien perusteella Pietarin perhesuhteista?

- Onko oikein jättää perhe suurten ja hyvien asioiden nimissä? Mitä itse ajattelisit isästäsi tai äidistäsi, jos hän lähtisi jonkekin kauas tekemään jotain hyvää työtä mutta jättäisi perheensä? Kuinka paljon isä ja äiti voivat olla työnsä takia kotoa poissa? Onko hyväksyttävää, että perhe muuttaa useita kertoja paremman työpaikan toivossa?

- Mainitse sellaisia hyviä asioita, joiden vuoksi on oikein jättää perheensäkin.

- Millaisissa tilanteissa kuvittelemme Pietarin tavoin omista kyvyistämme ja voimistamme liikaa? Mikä saa meidät arvioimaan väärin itseämme?

- Ajattele tutkittuja raamatunkohtia. Mitä sellaisia ominaisuuksia Pietarilla oli, että Jeesus valitsi hänet opetuslapsijoukon johtajaksi?

- Millainen on sinun mielestäsi hyvä johtaja?

- Millaisilla ominaisuuksilla jostakusta nuoresta tulee koulu- luokan johtaja? Onko teidän luokassanne erilaisia johtajia eri asioissa?

- Miten arvelet Pietarin omien epäonnistumisten vaikuttaneen tapaan, jolla Pietari suhtautui tulevana vuosina toisiin ihmisiin?

- Millaiselle ihmiselle on helpointa kertoa ongelmistaan? Sellaiselle, joka on välttynyt samanlaisilta virheiltiltä kuin sinä, vai sellaiselle, joka on kokenut samanlaisia epäonnistumisia?

- Pitääkö paikkansa väite, että epäonnistumiset auttavat ymmärtämään elämää. Jos pitää, niin millä lailla? Mitä itse olet opinut epäonnistumisistasi?

TUOMAS

Muistele minkä nimisiä opetuslapsia tiedät Jeesuksella olleen. Ota esille opetuslasten luettelo (Matt. 10: 2 - 4) ja tutki sitä.

Ryhmänohjaaja selittää, mitä näistä miehistä yleensä tiedetään.

Kysymys: Millaisista ihmisistä Jeesus olisi koonnut oppilaansa, jos hän olisi tullut maailmaan meidän aikanamme?

Raamatuntutkiskelu Joh. 20: 19 - 29

Pysähdytään seuraavien jakeiden kohdalle.

Jae 20

Ylösousemuskertomukset toistavat ajatusta, että ylösnoussut Jeesus ei ollut haamu eikä henkinäky. Miten tässä jakeessa ilmenee tämä perusajatus?

Jae 23

Mitä nimeä käytetään siitä tapahtumasta, missä toinen kristitty julistaa toisen kristityn synnit anteeksi?

Jae 25

Mitä perusteita Tuomaalla oli epäillä muiden opetuslasten kertomusta?

Jakeet 28 ja 29

Miten lopulta kävi Tuomaan suunnitelmalle koskettaa kädellä naulanjalkiä?

Keskustelukysymyksiä:

Mitä asioita Raamatussa on helppo uskoa?

Mitä on vaikeampi uskoa?

Mitä ajattelisit Jeesuksen ylösnousemuksesta, jos käytössä olisi uusia todisteita, kuten tyhjältä haudalta otettu valokuva (unohdetaan nyt se, että silloin ei vielä ollut kameroita)? Olisiko helpompi uskoa?

- Miten ihmiselle kävisi, jos hän aina uskoisi vain sitä minkä itse on omin silmin nähnyt?

- Millaisissa asioissa ihmisen on hyvä olla ajattelematta aina vain sitä mikä on järkevää?

- Millaiset asiat vahvistavat ihmisen uskoa?

- Mistä syystä oli hyvä, että opetuslasten joukossa oli yksi sellainenkin opetuslapsi, joka ei heti uskonut kaikkea sitä mitä muut uskoivat?

- Miten Tuomaksen uskolle olisi käynyt, jos hän ei enää olisi viihtynyt muiden oppilaiden seurassa vaan olisi alkanut elää heistää irrallaan? Mitä meidän olisi opittava tästä?

- Mieti tilanteita, joissa on helpompi pitää totuudesta tai muuten hyvästä asiasta kiinni, jos lähellä on muita samanmielisiä.

- Pitääkö paikkansa käsitys, että entisaikojen ihmiset olisivat olleet kristillisempiä ja hyvätapaisempia kuin nykyihmiset? Oliko heidän helpompi uskoa? Perustele mielipiteesi!

- Millä tavoin tieteellinen tieto voi heikentää tai vahvistaa ihmisen kristillistä uskoa?

- Mitä eroa on lapsenuuskolla ja aikuisen ihmisen uskolla? Mieti laulun ”Lapsuuden usko” sanoja. Millä tavoin ne kuvaavat 15-vuotiaan ihmisen elämää? Onko laulun sanoissa jotain, mikä tuntuu vieraalta?

- Jos sinun olisi korvattava sana ”usko” jollain muulla sanalla, millä sen korvaisit?

1. VAIHTOEHTOKÄSITTELY (elämäkäyrät)

Muistele minkä nimisiä opetuslapsia tiedät Jeesuksella olleen.

Ota esille opetuslasten luettelo (Matt. 10: 2 - 4) ja tutki sitä.

Ryhmänohjaaja selittää, mitä näistä miehistä yleensä tiedetään.

Kysymys: Millaisista ihmisistä Jeesus olisi koonnut oppilaansa, jos hän olisi tullut maailmaan meidän aikanamme?

Raamatuntutkiskelu

Luetaan seuraavat kohdat

Pietari kutsutaan opetuslapsiksi: Matt. 4: 18 - 20

Pietarin kotona Matt. 8: 14, 15

Pietari lupaa seurata Jeesusta Matt. 26: 31 - 35

Pietari kieltää Jeesuksen: Matt. 26: 69 - 75

Pietari kohtaa ylösnouseen Joh. 21: 15 - 19.

Ryhmänohjaaja selittää Pietarin myöhemmät vaiheet.

Tehtävä

Raamatunkohtien perusteella piirretään Pietarille elämäkäyrä, johon merkitään hänen elämänsä nousu- ja laskuvaiheet. Myös hänen elämänsä myöhemmät vaiheet otetaan huomioon. Tämän jälkeen jokainen ryhmäläinen tekee samanlaisen käyrän omasta elämästään.

Jos tehtävä toteutetaan sisällä, käyrät piirretään pahville, jota voi elävöittää sopivilla kuvilla. Voidaan mennä myös maastoon, niin että käyrät rakennetaan luonnon aineksista, kuten kivistä ja risuista.

Lopuksi käyristä keskustellaan, ja jokainen kertoo jotain oman elämänsä tapahtumista ja myös siitä, miten odottaa käyränsä kulkevan rippikoulun jälkeen. Mahdollisesti otetaan esille myös Pietaria käsitteleviä keskustelukysymyksiä.

10. PYHÄ RISTINMERKKI

PERUSIDEA

Pohditaan kokoavasti ristin sanomaa ja tehdään jokaiselle oma risti merkiksi siitä, että ollaan osa kristittyjen joukkoa.

ENNAKKOVALMISTELUT

- 1) Isosten palaverissa perehdytään raamatuntekstin taustatietoihin ja ristin askartelemiseen.
- 2) Hankitaan työaineita ristin valmistamiseen. Voidaan käyttää esimerkiksi askartelukaupasta saatavaa Cernit-massaa. Lisäksi tarvitaan nahkanauhoja ja metallirinkuloita.
- 3) Isosten valitsemat muistolauseet ovat valittuina ennen ryhmätuntia.

TOTEUTUS

- 1) Luetaan raamatunteksti.
- 2) Käydään läpi keskustelukysymykset.
- 3) Isonen kertoo ristin symboliikasta.
- 4) Ryhmä askartelee itselleen ristin.
- 5) Massasta tehty risti poltetaan uunissa. Valmistajan ohjeiden mukaan: "Cernit-massasta muovailut esineet kovetetaan sähköuunissa leivinpaperilla päällystetyn pellin päällä paistaen. Uunin lämpötilaksi riittää 100-130 astetta ja paistoaajaksi 5-30 minuuttia esineen paksuudesta riippuen. Kiertoilmauunissa esineet kovettuvat 100 asteessa."

KRITIIKKI

Isosten kanssa keskustellaan siitä, kuinka ryhmätunti sujui.

TAUSTATIEDOT

RISTIN KANTAMINEN Mark. 8: 34 - 37

Sanoja "risti" ja "ristinmaalitus" käytettiin Uuden testamentin aikana useimmiten hyvin yksinkertaisesti. Ne merkitsivät teloituspöytä ja häpeällistä teloitusrangaistusta, jota sovellettiin lähinnä rikollisiin orjiin ja muukalaisiin.

Sanonta ristin ottamisesta oli tuttu Jeesuksen ajan ihmisille, sillä kuolemaantuomitut saivat itse kantaa teloituspöytänsä rangaistuspaikalle. Niinpä sanat tarkoittivat silloisessa kielenkäytössä kuolemaan menemistä. Vainojen keskellä elävälle alkukirkolle nämä sanat olivat hyvin tärkeitä, koska monet kristityt menettivät henkensä uskonsa takia. Melkein kaikki Jeesuksen lähimmät opetuslapset kuolivat väkivaltaisesti.

Sanoja käytettiin samalla vertauskuvallisesti. Tätä vertauskuvallista käyttöä oli Jeesuksen puheissa, kun hän kehotti ihmisiä ottamaan ristinsä ja seuraamaan häntä. Sanat eivät merkinneet vain kuolemaan menemistä, vaan myös sitä, että ihminen luopui kaikista inhimillisistä turvakeinoista ja luotti yksinomaan Jumalaan.

Evankeliumit ovat täynnä esimerkkejä ihmisistä, jotka uhkarohkeasti noudattivat Jeesuksen kutsua ja lähtivät seuraamaan häntä. Joku jätti tullimiehen työn, joku kalastajan verkonsa, joku perheensä. Monen evankeliumin julistajan tie vei kauas vieraisiin maihin.

KÄSITTELY

Raamatuntutkiskelu

Luetaan Mark. 8: 34 - 37

Keskustelukysymyksiä

Jeesuksen oppilaat valitsivat elämän, josta puuttui ulkonainen loistokkuus ja turvallisuus. Samalla he kuitenkin saivat jotain arvokasta, mitä muilla ei ollut.

- Millä tavoin omaisuuden ja tavaroiden haaliminen estää ihmistä elämästä mielekästä elämää? Tunnetko aikuisia ihmisiä, jotka ajattelevat kaikessa vain rahaa eivätkä ymmärrä, että elämässä voi olla jotain muutakin?

- Oletko havainnut rahasta riitelemisen pilaavan ihmissuhteita?

- Miten käyttäisit lottovoiton?

- Olisitko lottovoiton jälkeen onnellisempi ihminen kuin ennen sitä? Olisiko mahdollista, että lottovoitto pilaisi elämäsi?

- Mahtavatko miljonäärit olla tyytyväisiä elämäänsä? Mitä asioita tosirikkaat ihmiset pelkäävät enemmän kuin köyhät?

Mieti ihmistä, joka kaikessa ajattelee vain turvallisuuttaan ja terveyttään.

- Millaisista asioista tällainen ihminen voi jäädä paitsi?

Jeesuksen sanat ristin ottamisesta opettavat, että ihmisen on tehtävä sellaisiakin asioita, jotka ovat vaikeita ja vaativat uhrauksia.

- Miten ihmisen elämä voi olla sisällöltä köyhempää, jos hän aina ajattelee vain omaa etuaan?

- Mainitse nykyajalta ihmisiä, jotka ovat itseään säästämättä toimineet muiden ihmisten hyväksi. Onko lähipiirissäsi tällaisia ihmisiä?

- Pitääkö mielestäsi paikkansa väite, että ihmisellä ei ole, minne kääntyä, jos hän ei tiedä minkä puolesta hän olisi valmis kuolemaan?

- Mitä mieltä olet väitteestä, että Suomessa moottoripyöräjengit ovat ainoita, joiden puolesta joku on valmis antamaan henkensä? Entä mitä ajattelet City-lehden tutkimuksesta, jonka mukaan 12 % vastanneista olisi valmis antamaan henkensä, jos vain Saimaan norppa välttyisi sukupuuttoon kuolemislta.

- Olisiko jokin asia, jonka puolesta sinä olisit valmis tekemään melkein mitä tahansa?

Ristin ottaminen voi merkitä Jeesuksen mukaan kärsimykseen joutumista. Millä tavoin kärsimykset voivat tehdä ihmisestä viisaan?

Risti on hyvin yleinen vertauskuva.

- Mitä asioita risti tuo mieleen? Missä kaikkialla sitä käytetään?

Ryhmänohjaaja kertoo:

- Risti on siunauksen merkki. Voimme siunata itsemme päivittäin tekemällä ristinmerkin, ja kasteessa meidät kaikki onsiunattu ristinmerkillä. Tässä kohdin palautetaan mieleen, miten ristinmerkki tehdään. Mietitään myös missä tilanteissa ristinmer-

kin voi tehdä (se on hyvä aamurukous tai se on hyvä iltarukous kun ei mitään muuta jaksa; sen voi tehdä ehtoollisella käymisen jälkeen; tai aina kun jumalanpalveluksessa sanotaan sanat "Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen").

- Risti on voitonmerkki. Ristinsanoma auttaa meitä voittamaan elämän vaikeudet, ja tämän ansiosta voimme aloittaa uudestaan ja uudestaan alusta.

- Kuolinilmoituksissa risti kertoo, että joku on kuollut, mutta syvimmältään tyhjä risti on ylösnousemuksen merkki ja sitä myötä pelastuksen merkki. Jeesus ei jäänyt ristinpuulle vaan nousi kuolleista.

Tehtävä

Lopuksi jokainen askartelee itselleen massasta (tai muusta sopivasta aineesta) oman ristin sen merkiksi, että kuuluu suureen kristittyjen joukkoon. Tämän jälkeen massasta tehdyt ristit poltetaan uunissa. Ne annetaan takaisin joko iltahartaudessa tai vasta ennen konfirmaatiojumalanpalveluksen alkua, niin että ne yhdistävät koko rippikouluryhmää. Ne ovat siunauksen merkeinä albojen alla.

Kyseessä on viimeinen ryhmäkerta. Niinpä voidaan aivan viimeiseksi palata johonkin rippikoulun aikana esiin nousseisiin, ryhmää erityisesti kiinnostaneisiin kysymyksiin. Voidaan pohtia myös sitä, mitä JK-ryhmä voisi tehdä yhdessä konfirmaation jälkeen.

Ryhmätunnin päätteeksi isomet lukevat pikkuisille valitsemansa muistolauseet ääneen.

